

Хрещатик

+ TV-програма

газета київської міської ради

№81 (4481) | четвер | 12 червня 2014 р.

Володимир БОНДАРЕНКО:
«Контролюватиму, чи виконуються
започатковані мною ініціативи»

стор. 3

**Вогонь, арт-пікнік
з джазом
і авангард**

стор. 23

У Києві з'явилися
патріотичні клумби

стор. 3

Децентралізація
стартувала

стор. 4

Митці демонструють
твори, навіяні
Майданом

стор. 23

НОВИНИ

У столиці підвищують безпеку відпочинку на водних об'єктах

За дорученням першого заступника голови КМДА Богдана Дубаса заступник директора – начальник управління з питань надзвичайних ситуацій Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища Сергій Рюмшин провів робочу нараду, під час якої профільні служби обговорили питання готовності до купального сезону міських пляжів та про дотримання правил безпеки на них.

Так, цього року фахівці КП «Плесо» доклали максимум зусиль та вчасно і у повному обсязі підготували 11 міських пляжів, 14 зон відпочинку та позначили 50 місць біля води, де не рекомендовано купатися. На початок літа усі пляжі з паспортами готовності, лише на озері «Тельбін» СЕС виявила відхилення в аналізі води, проте їхнє усунення залежатиме від погодних умов.

З метою забезпечення безпечних умов відпочинку на водних об'єктах міста було вирішено вжити низку заходів. Зокрема КП «Плесо» вирішити питання щодо оповіщення на пляжах та зонах відпочинку і рятувальних станціях, встановити інформаційні таблички, покращити матеріально-технічне оснащення спеціалізованої аварійно-рятувальної водозахисної служби, а також створити необхідну кількість паливно-мастильних матеріалів.

Крім того, КП «Плесо» разом із РДА повинні вирішити питання щодо заборони купання населення у водоймищах, які не ввійшли до переліку пляжів і зон відпочинку.

Нова влада Києва здійснює перші кроки

стор. 6

Комунальники оновлюють дорожню розмітку

стор. 2

Містян знайомлять зі східною культурою

стор. 22

Мова доріг

Автодорівці нанесли розмітку на 46-ти вулицях міста

Відповідно до плану-графіка, столичні автодорівці мають нанести дорожню розмітку більш ніж на 600-х вулицях міста, транспортних розв'язках та мостових переходах. Станом на 10 червня на вулично-шляховій мережі вже поновлено більш ніж 355-ти тисяч метрів поздовжньої розмітки.

Наталка МИКОЛАЄНКО | «Хрещатик»

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

Відповідно до плану-графіка, столичні автодорівці мають нанести дорожню розмітку більш ніж на 600-х вулицях міста, транспортних розв'язках та мостових переходах

передньо відремонтовані дорожні покриття, зокрема після завершення поточного ремонту. Роботи проводяться переважно в нічний час.

Зазвичай починають оновлювати білі смуги з центру та головних магістралей міста, а далі беруться за другорядні дороги й повторне нанесення розмітки. Це

необхідно робити, бо фарба з часом стирається і змивається дощами. Лише на нових об'єктах наносять холодний двокомпонентний пластик, який більш довговічний. Адаже фарба витримує до шести місяців, а пластикове покриття до трьох років.

За словами головного інженера «Київавтодору» Василя Мельниченка, цей матеріал вже понад десять років використовується у світі і тільки відносно недавно з'явився у нас. Цьогоріч його вкладатимуть на вулицях Грушевського, Мазепи, Лаврській, Чорновола, Жиланській, Пилипа Орлика, Столичному шосе, Московській площі, Набережному та Гостомельському шосе.

«Він дорожчий за ті матеріали, якими ми раніше користувалися, але він того вартий. У нього 3-річний гарантійний термін експлуатації, а взагалі така розмітка може прослужити і п'ять років, залежно від інтенсивності руху та транспортного потоку», — зауважив пан Мельниченко.

До речі, у світі дорожні конструктори приділяють багато уваги розробці нових видів матеріалів для нанесення розмітки, адже це вагома складова безпеки руху. Зокрема американські вчені пропонують вбудовувати в дороги спеціальні сонячні панелі, які можуть замінити звичну розмітку й обігрівати їх узимку ■

СИНОПТИКИ зауважили, що цьогорічний травень став рекордним щодо кількості дощів. Зрозуміло ж, що за такої погоди комунальники не могли широко розвернути фронт робіт з ремонту і благоустрою доріг. Тож протягом минулого тижня працювали в посиленому режимі.

«Станом на 10 червня на вулично-шляховій мережі вже нанесено більш ніж 355-ти тис. м поздовжньої розмітки, що становить 22 відсотки від плану та понад 15 тис. кв. м поперечної розмітки — 20 відсотків до плану відповідно. В цілому, роботи виконано на 105-

ти вулицях міста. Ще 35 наразі перебуває в роботі», — про це «Хрещатику» повідомили в прес-службі «Київавтодору».

Загалом роботи виконані на центральних вулицях і магістралях, серед яких: Грушевського, Шовковична, Лютеранська, Дніпровський узвіз, Будівельників, Лаврська, Мазепи, Суворова, Мечникова, бульв. Т. Шевченка, Щорса, Бастіонна, Горького, Грінченка, Солом'янська, просп. Науки, Повітрофлотський проспект тощо.

У «Київавтодорі» додають, що розмітка наноситься лише на по-

Фото Олексія ІВАНЮКА

У Київському міському будинку вчителя відбулося свято вшанування багатодітних освітянських родин "Земні Мадонни"

«Земні Мадонни»

У столиці вшанували багатодітні освітянські родини Києва

Справжнє свято душі влаштували для багатодітних освітянських родин Києва у столичному Будинку вчителя. Так, за ініціативи Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України та Київського міського будинку вчителя відбулося свято вшанування багатодітних освітянських родин «Земні Мадонни». У заході взяли участь десять сімей, які виховують трьох та більше дітей.

Інна ГОНЧАРУК | «Хрещатик»

У ПОДРУЖЖЯ Білошицьких 14 дітей — вісім хлопців і шестеро дівчат. Глава чисельного сімейства Віктор Миколайович — заступник директора молодіжного

туристичного клубу Святошинського району, його дружина — Любов Михайлівна — вчитель фізкультури школи № 140. Побралися закохані у 1982-му. Найстаршо-

му синові 33 роки, а наймолодшому — 11. Дев'ятеро дітей уже здобули вищу освіту. Велику родину поповнили троє онуків. Подружжя запевняє: чим більше дітей, тим

більше щастя у сім'ї. Любов Михайлівна носить почесне звання — Мати-героїня. «Немає жодного секрету, — усміхається жінка, — треба просто любити дітей. Звісно, різне довелося пережити, проте ніколи не почувалася самотньою. З чоловіком самі виховували дітей — якось давали собі раду. А тепер, коли маємо онуків, всім кажу, що я не бабуся, а дружина дідуся».

Подружжя вчителів Якір виховує чотирьох дітей — найстаршому Євгену 21 рік, школярці Анастасії — 15, а маленьким близнюкам Антону і Максиму — по 6. Михайло Семенович — вчитель математики Києво-Печерського ліцею № 171 «Лідер», дружина Інна Петрівна викладає англійську мову у школі № 32 «Успіх». «Тато більше займається роботою, а мама — дітками, — каже Михайло Семенович. — У нас вдома тихо ніколи не буває. Близнюки Антон і Максим усіх тримають в тонусі. З вересня уже підуть до школи. Чим більша родина, тим вона щасливіша».

У родині Кіращенко троє дітей. Мама сімейства Галина Анатоліївна — вчитель інформатики, працює в одній зі шкіл Дніпровського району столиці. Жінка запевняє, що учні у школі для неї, наче рідні діти. «Велика сім'я — це велика радість, — каже пані Галина. — Для мене родина — це скарб, який треба оберігати».

Учасників та гостей свята потішили концертом, в якому взяли участь народний артист України Олександр Василенко, заслужена артистка України Світлана Мирвода, народний студентський хор ім. Станіслава Павлюченка Київського національного університету культури і мистецтв. Багатодітним родинам організатори подарували вишиті рушники та телевізори ■

коротко

З турботою про школярів

На зелених пагорбах Печерська височіє храм науки — спеціалізована школа № 47 імені А. С. Макаренка з поглибленим вивченням іноземних мов. Після чотирічного капітального ремонту навчальний заклад радо зустрів своїх перших учнів. Зі звичайної школи вона перетворилася на ультрасучасну: спальні й ігрові кімнати для першачків, майстерні, лабораторії з фізики, хімії, лінгафонні кабінети, спортзал, ідальня, актовий й хореографічний зали, сучасні медичний, стоматологічний, логопедичний та психологічний кабінети. Все це наша альма-матер має завдяки меценатам, представникам громадських організацій.

Ось уже чотири роки дивує заклад і дітей, і батьків, і вчителів. Але час не стоїть на місці. І ми намагаємося відповідати сучасним вимогам. Надзвичайно раді, що в наш час, складний, переламний, є люди, які небайдужі до освіти, до формування особистостей. Бо саме сьогодні в школах зароджується майбутнє України. Користуючись нагодою, хочемо висловити щире подяку представнику від партії «Удар» Віталію Кличка Жукову Володимирі Андрійовичу та голові правління Громадської організації «Небайдужі» Копилу Петру Антоновичу, які надали допомогу для придбання антисколіозних парт для учнів молодших класів, аби запобігти захворюванням хребта у дітей ■

Адміністрація спеціалізованої школи № 47 та батьківська громадськість

Володимир БОНДАРЕНКО:

«Контролюватиму, чи виконуються започатковані мною ініціативи»

■ Голова КМДА Володимир Бондаренко прозвітував за 90 днів роботи

Володимир Бондаренко поділився результатами своєї роботи за три місяці на посаді голови КМДА

Володимир Бондаренко озвучив заяву про те, що готовий скласти повноваження голови КМДА. Про це він повідомив під час прес-конференції у вівторок. «Користуючись європейським досвідом, звертаюсь до Президента України із заявою про складання моїх повноважень. Якщо Петро Олексійович вважатиме потрібним використати мій досвід та практику у подальшій роботі, він визначиться, де і ким мені працювати. Я його поважаю, давно з ним знайомий, співпрацюю, але не хочу бути сьогодні тягарем для новообраного Київського міського голови», — сказав очільник КМДА.

Інна ГОНЧАРУК | «Хрещатик»

ВОЛОДИМИР Бондаренко також поділився результатами своєї роботи за три місяці на посаді голови КМДА. За його словами, особливої уваги нині потребує транспортна система столиці. Деякі проблеми вже вдалося вирішити. «Ми продовжили частину тролейбусної лінії від площі Тараса Шевченка до Діагностичного центру і Київської міської клінічної лікарні № 8. Також відкрили новий тролейбусний маршрут № 6, який курсує від зупинки «Діагностичний центр» до станції метро «Лук'янівська». Довжина нового маршруту складає 9,5 км. Також відновили автобусний маршрут від Ботанічного саду до Києво-Печерської лаври», — зазначив Володимир Бондаренко.

У той же час голова КМДА вважає, що наразі Києву нереально будувати метро на Троєщині. Натомість пропонує обійтися трамваєм. «Метро на Троєщину коштуватиме Києву 20 млрд гривень, а цього річного бюджет столиці складає всього 12 млрд. Тому ми пішли по планово-інженерному

шляху — встановити рейкову лінію під метро і під трамвай. Львівський трамвай із семи вагонів заводу «Електрон» обійдеться місту в 2,6 млрд гривень».

Також Володимир Бондаренко повідомив про, як мінімум, два проекти, на які підуть кошти, виділені Києву японським урядом. «Є величезна проблема Бортницької станції аерації. Роботу щодо неї ми двічі активно провели з японцями прямо тут, у Києві. Підписані відповідні документи. Йдеться про кредит близько 1 млрд доларів. Завдяки цьому кредиту, який видається на 40 років під 0,1 %, ми зможемо повністю перебудувати на екологічно безпечний цей об'єкт, а також знищити муровані накопичення, які там знаходяться. Також вдалося досягти з японцями домовленості про використання певної суми кредиту для реконструкції вагонів метрополітену. 90 вагонів будуть реконструйовані на Крюківському заводі. Зокрема буде змінений дизайн, перероблена ходова частина, поставлені на третину більш

економні японські двигуни», — перерахував пан Бондаренко.

Очільник КМДА наголосив, що одним із пріоритетних завдань залишається боротьба з корупцією у міському господарстві. «Сьогодні ми вже маємо два стандартних дозвільних центри: Центральний і Солом'янський. Там можна вирішити багато питань без контакту відвідувачів із чиновниками. У Києві має бути десять таких центрів, плюс 11-й — Центральний».

Володимир Бондаренко також згадав про нелегальні МАФи, яких сьогодні у Києві налічується 36 тисяч, незаконні парковки, а також про повернення деяких об'єктів місту. «Виграно судовий процес щодо повернення у власність столиці Гостинного двору, Будинку актора, іподрому».

Неабияк розбурхала столичне життя російська агресія. Голові КМДА довелося вирішувати нагальні проблеми біженців із Криму та сходу країни. «Ми повинні були забезпечити основні напрямки їх обслуговування: надати житло, забезпечити лікуванням, харчуванням, влаштувати дітей у школи, садочки, дорослих — на роботу. Військова загроза змусила відновити майже всі бомбосховища», — наголосив Володимир Бондаренко.

За весь цей час голова КМДА не отримав ані копійки зарплати, а працювати доводилося 24 години на добу. Володимир Бондаренко сподівається, що нова влада збереже і впровадить у життя розпочаті ініціативи. «Хотів би, щоб кияни відчули покращення. Як депутат Київради, контролюватиму, чи виконуються започатковані головою КМДА ініціативи», — підсумував Володимир Бондаренко ■

У центрі столиці на Європейській площі киянзеленбудівці висадили квіткову композицію з гаслами за єдність України

У Києві з'явилися патріотичні клумби

■ На Європейській площі висадили квіткову композицію з гаслами за єдність України

У столиці на Європейській площі розквітло п'ять патріотичних клумб. Квіткові написи українською та англійською мовами закликають українців до єдності. Акцію ініціювали столичні комунальники. У процесі до них долучилися кияни, гості міста і зірки шоу-бізнесу.

Інна ГОНЧАРУК | «Хрещатик»

«**МИ** вирішили зробити написи двома мовами — українською та англійською, — пояснює головний дизайнер «Киянзеленбуду» Христина Гаврилюк. — Треба, щоб гості столиці бачили, що ми переймаємося і боремося за єдину країну. Цією акцією ми вирішили підтримати всі регіони країни. До речі, у створенні патріотичного квітника брав участь не лише Київ: тут є квіти, завезені зі Львова — це спонсорська допомога».

Киянка Юлія Стрільчук про акцію дізналася із соцмереж. Відразу ж вирішила долучитися до доброї справи. «Хочу докласти до цієї патріотичної акції, — ділиться дівчина. — Зараз Україна переживає нелегкі часи. Українці повинні триматися разом і у міру своїх можливостей боротися за єдність та мир на своїй рідній землі».

Український телеведучий Олександр Педан натхненно сажав квіти, працює у землі голими руками. «Я відмовився від рукавичок, тому що до землі краще торкатися руками. Хочу залишити свій слід і в українській, і в англійській версії. Ці квіти стануть символом нової Укра-

їни, яка підіймається. Ми йдемо до миру і до квітів», — зазначив телеведучий.

Як пояснив генеральний директор КО «Киянзеленбуд» Михайло Царенко, на клумбі висаджено 5 200 квітів. «У цілому на ці патріотичні клумби ми висадили понад 44 тисячі квітів. За два дні у столиці з'явилися чотири такі тематичні клумби. Таким чином ми хочемо сьогодні вже вкотре підкреслити, що Україна — єдина», — зазначив «Хрещатіку» Михайло Царенко.

Присутній на заході заступник голови КМДА Михайло Костюк відзначив, що акція додасть позитивних емоцій як киянам, так і гостям столиці. «Все, що робиться з державними символами — це ті моменти, які піднімають настрій у людей, патріотичний дух. На тлі негараздів, які маємо сьогодні, і ті виклики, які має сьогодні Українська держава — це така маленька крапля позитиву», — сказав Михайло Костюк.

Такі ж патріотичні клумби у столиці виклали на проспекті Бажана, біля станції метро «Берестейська» та на Одеській площі ■

Тримати рівновагу

Польські колеги радять київській владі ретельно збалансувати обсяги повноважень на різних рівнях

Київ у передчутті реформ. Цього разу таких, які підтримуються всіма громадянами. Спочатку Верховна Рада, а потім народ делегували повноваження прем'єру, президенту і меру, котрі оголосили, окрім іншого, курс на децентралізацію влади. Це не ноу-хау: Україна пройшла «хрещення» Майданом як вищим виявом народовладдя, а у Польщі аналогічні перетворення відбулися двадцять три роки тому. Тож польські колеги радять столичній владі та громаді ретельно визначитися з обсягом повноважень на різних рівнях влади. Що дасть польський досвід та його столичне втілення кожному киянину, з'ясував «Хрещатик».

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Децентралізація стартувала

У своїй інавгураційній промові п'ятий Президент України Петро Порошенко не лише підтвердив курс на децентралізацію влади, але й наголосив, що реформа стартує вже цього року. Чому це так важливо? Мер Києва Віталій Кличко так охарактеризував завдання нової влади, коментуючи свої відчуття після церемонії інавгурації президента: «Найголовніше — реалізувати очікування киян... Я переконаний, що ті реформи, котрі відбуватимуться, нададуть нам можливість, щоб люди сказали, що їхні сподівання втілюються у життя».

Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк оголосив початок масштабної реформи місцевого самоврядування. Для цього потрібно внести пакет змін до Конституції. У такому вигляді, як пропонує уряд, реформа виглядає як докорінні зміни відносин між гілками влади на місцях. Наприклад, замість державних адміністрацій державні представництва та місцеві ради зможуть створювати виконавчі комітети, котрі й діятимуть як виконавча влада, а держпредставництва наглядатимуть за дотриманням закону.

У контексті реформи місцевого самоврядування часто вживається слово «субсидіарність». Воно співзвучне із «субсидіями», тому може заплутати. Але насправді, субсидіарність — це передача не властивих центральній владі функцій на відповідні рівні місцевої влади. На практиці це виглядає так: будувати у сквері торговий центр чи розширювати зелену зону — вирішує навіть не громада міста, а громада району. Для Києва це неабияк актуально.

Гроші — на місця

Децентралізація влади, окрім іншого, означає зміни у міжбюджетних стосунках центру та регіонів. Нині зрозуміло, що більшість надходжень від податків, зібраних, скажімо, у Києві, має залишатися у бюджеті столиці. Як тільки місцева влада зможе розпоряджатися більшими коштами, вона матиме реальні можливості реалізувати свої функції, а громади матимуть вплив на ситуацію в рідному місті. Основні суперечки відбуваються щодо пропорцій: скільки залишати регіонам, а скільки все ж таки віддавати центру. Тим не менше є переконання, що цен-

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

тру ділитися таки доведеться. Міністр фінансів Олександр Шлапак під час доповіді у Верховній Раді щодо основних параметрів бюджетної політики на 2015 рік (Бюджетна резолюція) наголосив, що відповідне питання змін у міжбюджетних відносинах «центр — регіони» вирішується. У вересні, зі стартом бюджетного процесу, воно матиме конкретне втілення. Поки що ж єдиною суттєвою подією з децентралізації влади стала ухвала Кабміном на початку квітня 2014 року відповідної концепції. Щодо конституційних змін, то проект — на експертизі у Венеціанській комісії.

«Гарні слова, — може сказати пересічний киянин, — а мені що з того?» Як це працює, розповіли польські колеги.

Розподіл в основі ефективності

В Україні можна було бодай розпочати реформу місцевого самоврядування набагато раніше, і нині відбувалася б корекція. У цьому переконаний колишній мер Варшави та экс-міністр Польщі Марцін Свенцицький. Таку думку він висловив під час «круглого столу» у Києві, де польські представники влади та місцевого самоврядування ділилися досвідом з українськими колегами. Та якщо вже й розпочинати, то все ретельно зважити. Не у тому сенсі — розпочинати реформу чи ні: зміни нагально необхідні. Але для цього вкрай потрібно чітко розписати, кому які права. «У Польщі нині функціонує місцеве самоврядування на принципі субсидіарності. Але для того ми ухвалили майже 100 галузевих законів, у яких чітко зафіксували, який рівень влади за що відповідає. Це і дороги, й освіта, інші питання. Тож усі функції публічної влади дуже чітко розподілені. Це надзвичайно важливо, щоб ніхто нікому не заважав, не було ієрархії», — зауважив экс-міністр Польщі. Наприклад, «у законі про Варшаву йшлося лише про деякі відмінності від загальної організації місцевого самоврядування по країні. Багато повноважень було надано районам, вони отримали статус юридичних осіб, але у плані загально-

державних програм це не запроваджувало, і в останній редакції закону про Варшаву столиця — одна юридична особа». «Нічого з реформи місцевого самоврядування не виїде, якщо не буде чіткого розподілу повноважень», — застерігає інший експерт, экс-директор Фондації комунального розвитку Яцик Шимандерський.

Польща розпочинала цю реформу за умов високого ступеня централізації влади. У ході перетворень державні адміністрації було скасовано, залишилися структури, чимось подібні до них, на рівні воєводств. При цьому воєводи координували роботу державних служб та самостійні інспекції, що підпорядковані центру. Воєводи наглядають за роботою місцевого самоврядування, але тільки «з точки зору дотримання законності». Наприклад, продали непотрібну місту чи селу споруду школи без тендеру. А якщо муніципалітет не згоден, він може оскаржити дії воєводи у суді.

Специфіка Варшави як столиці у контексті цієї реформи та організації влади на місцях полягала у тому, що вона була гміною (найменша адміністративно-територіальна одиниця) на правах району, розповіла депутат міської ради Варшави Олександра Гаєвська. За її словами, це зумовлювало особливий статус Варшави. «І з цим зокрема пов'язана організація виборів: до рад нижчого рівня депутати обираються за мажоритарною виборчою системою, до рад вищого рівня — за пропорційною», — наголосила пані Гаєвська. При цьому мер Варшави виконує функції органу виконавчої влади, рада Варшави має контрольні функції та, як і Київрада, може утворювати допоміжні органи самоврядування — районні ради.

Проблеми є, але не критичні

Якби хто сказав, що така масштабна реформа минула без проблем, то польські експерти із цим би, м'яко кажучи, не погодилися.

Якщо говорити про столицю, то «основний недолік законів про статус Варшави — заплутаність у функціях та повноваженнях, — розповів

Каспер Петрушинський, мер району Рембертов (Польща). — Деякі мешканці просто не розуміли, хто і за що відповідає, що позначалося на уявленнях про прозору владу».

Окрім того, суттєва проблема — політичні протистояння. Цей момент не є незнайомим для киян, адже протягом останніх років у Київській раді просто палахкотіли політичні пристрасті. Якщо немає згоди у місцевій раді, складно обрати мера, розповів пан Свенцицький. І це є головною проблемою місцевої влади у Польщі на сьогодні. На рівні столиці ця проблема, за словами пані Гаєвської, вирішена, бо «більшість у міській раді — партія мера, але у деяких районних радах Варшави перемогу здобула опозиція. Але за таких умов, коли маємо у міській раді стабільну промерську більшість, набагато легше проводити свою політику. Та по деяких позиціях вимушені шукати компроміс. І правляча партія неодмінно має зважати на інтереси жителів Варшави».

«Виникла проблема координації дій у великих містах, таких як Варшава, — підкреслив пан Свенцицький. — Наприклад, у столиці фактично близько 3 млн мешканців, але юридично — лише 1,7 млн, а решта приїждять, виїждять, вони можуть мати житло в одному місці, навчатися в іншому, працювати у третьому. То членами якої громади вони є? Ця проблема досі не вирішена».

Виникають також потреби узгоджувати з муніципалітетом реалізацію загальнодержавних програм, скажімо, побудови дороги державного значення. Місцева влада вимагає для того додаткового фінансування, і доводиться вносити корективи у бюджет. Та, попри все, «результати є, це добре працює, залучається місцевий капітал, інвестори, зростає ініціатива на місцях».

Отже, з точки зору польських колег, головне у цій реформі — розпочати її, не заговорити, як це неодноразово бувало в Україні. Можливо, польський досвід додасть сміливості. Особливо у чіткому розподілі повноважень між гілками влади на рівні столиці. Адже саме Київ, на думку експертів із сусідньої дружньої держави, дав яскравий приклад народовладдя ■

Владу у Києві — ближче до людей

У ході реорганізації системи влади у столиці головною метою має бути максимальне наближення її до народу. Таку відповідь на запитання «Хрещатика» дав у ході прямого включення з Польщі Марцін Свенцицький. За його словами, враховуючи досвід Варшави, «добре було б, якби у такому великому місті райони (органи самоврядування у районах) мали свої ра-

хунки, а також були наділені достатнім обсягом повноважень для організації простору, в якому мешкають громадяни». Звідси поточне завдання — якнайретельніше виписати повноваження районів. З іншого боку, наголосив пан Свенцицький, те, що потрібно із загальноміської точки зору, повинне узгоджуватися, але «останнє слово має бути за міською радою».

Життя заради грошей?

Валютним позичальникам можуть подовжити термін «банківського рабства»

Накопичувати грошові та матеріальні цінності сьогодні, можливо, вже й не так престижно, як колись, однак киянам, та й усім українцям, нині доведеться ретельніше планувати серйозні придбання. А ще й понад сто разів зважити свої матеріальні можливості, перш ніж брати кредит. Проблема із позиками, питання щодо яких не може вирішити самотійно не лише Україна, а чи не увесь світ, багато в чому повчальне. «Хрещатик» з'ясовував, у чому тут річ.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Курс на гривню

Якщо раніше жартували, що «кредити — це надовго», то нині може так статися, що для декого ця кабала стане пожиттєвою. Адже у валютних позичальників є перспектива розплачуватися за «швидкі гроші» аж до сивини.

Позичальники, які взяли кредити у валюті, особливо гучно заявили про себе наприкінці травня. Стрибки курсу гривні збільшили кредити у гривневому перерахунку мало не вдвічі, при цьому доходи багатьох осіб скоротилися — і їм виплачувати кредит стало надто суцужно. Окрім того, позичальники вважають, що держава та банки ошукали їх: перша гарантувала стабільну гривню, але не забезпечила цього, всі решта — залучали кошти на зовнішніх ринках під 5%, в Україні видавали кредити за ставкою, що виявилася втричі вищою, та накручують штрафи і пені. Тож Верховна Рада, з огляду на масові акції розлючених клієнтів банків, ухвалила закон, яким увела тимчасовий мораторій на примусове вилучення банком заставного житла позичальника, якщо воно єдине. Остаточо, як пообіцяв прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, питання буде вирішено найближчим часом. Врешті-решт, голова Нацбанку Степан Кубів 6 червня запропонував можливі варіанти виходу з «глухого кута». Перший — перерахунок кредитів на гривню, але за чинним курсом. Другий — пролонгація виплат приблизно на 10-25 років без пені, штрафів та інших «накруток», при цьому поточні проплати обмежуватимуться сумою 500 грн щомісячно з фіксацією ставки не вище 17% на два ро-

ки. Голова НБУ також натякнув на інвентаризацію цих кредитів. Поки що схема вирахування залишку позики, на яку поширюватиметься конвертація, складна: від загальної суми кредиту передбачається відняти резерв банку (кошти з резерву, виділені під обслуговування кредиту), а також уже виплачені суми. Також передбачається списати всі нараховані з 1 січня 2014 року банком пені та штрафи.

Довічне ув'язнення на виплати

Реакція користувачів Інтернету на такі пропозиції неоднозначна. Якщо проаналізувати відгуки, то, з одного боку, зрозуміло, що курс долара США протягом кількох років, за реальної інфляції, як мінімум, у 10%, штучно стримувався. Відповідно, навіть найнаївніші позичальники у стадії оформлення кредиту в іноземній валюті мали б прорахувати й вірогідність обвалу гривні. Якщо ж не прорахували — то платити за недалекоглядність. З іншого боку, вирують і негативні пристрасті. Зокрема, ті користувачі, які самі є позичальниками, напругу називають запропонований варіант «банківським рабством» та наголошують, що голова НБУ нічого не сказав про можливість дострокового погашення кредиту. До того ж, щойно валютні кредити буде переведено у гривневі, тоді навіть тимчасова заборона на вилучення заставного майна втратить чинність. Також обурило і пропозиція перерахувати валютні кредити у гривню за поточним курсом. «А раптом гривня обвалиться ще нижче, то що — ми ніколи не зможемо

виплатити цей кредит!» — ось такі висловлюються побоювання. До того ж, фіксована ставка за конвертованими кредитами на рівні 17% діятиме лише два роки — й з тим варто очікувати, що банки надолужать своє «втрачене», особливо коли і справді гривня впаде ще нижче. Ось так і стається, що нова схема навряд чи задовольнить позичальників. Утім, оптимістичний сценарій для гривні, а отже, і для валютних позичальників, залишається актуальним. У разі, якщо вона зміцніє, втратить той, хто перевів кредити у національну валюту — тут «пан — або пропав».

Кому ризики тягти?

Та попри обурення позичальників, навряд чи уряд ухвалить принципово інше рішення цієї проблеми. В процесі розробки нового законопроекту активну участь беруть не лише позичальники та влада, але й комерційні банки. Тому, в будь-якому випадку, вихід з глухого кута буде компромісним. Чому?..

Справа в тому, що з огляду на мораторій за валютними кредитами не платять вже й ті, кому це по кишені. «Запровадження мораторію є помилкою влади — і потрібно якнайшвидше його скасувати, — переконаний президент Українського аналітичного центру Олександр Охріменко. — Проблема в тому, що нині навіть сумлінні позичальники припинили платити за іпотечними кредитами. У банків тепер немає жодної можливості впливати на боржників. Навіть за наявності рішення суду нічого не

вдіяти. Це, фактично, ще один удар по банківській системі». Експерт не виключає проблем у великих банках.

Відповідно, є ризик неповернення валютних депозитів. Зі свого боку, позичальники (поки на рівні Інтернет-середовища) натякають на новий Майдан. Що ті, що інші були б не проти перекинути всі ризики на державу, що не забезпечила стабільну гривню, але, в такому разі, суттєво скорочуються золотовалютні резерви НБУ. «Після ухвали мораторію всі ризики буде покладено на банки, — розповів в коментарі «Хрещатику» керівник Інформаційно-аналітичного центру FOREX CLUB в Україні Микола Івченко. — Це не зовсім правильно, оскільки в угоді брали участь дві сторони. Якби ці кредити видавалися за офіційним курсом, увесь ризик покладался б на НБУ, однак кредити видавалися за ринковим курсом». Коментуючи ідею проводити валютні аукціони на міжбанку для фізосіб за пільговим курсом, експерт зазначив, що «це теж не є вірним, оскільки тоді всі ризики брала б на себе держава, а це додаткове навантаження на золотовалютні резерви». Пан Івченко вважає, що доцільно «збитки від девальвації гривні перерозподілити на три сторони. Взяти поточний рівень курсу гривні, (11,8 грн за один долар США), взяти курс 8,00 грн, поділити різницю між цими значеннями на три, додати до восьми гривень одну третину різниці — й за цим курсом погашати кредит». Згідно з орієнтовними підрахунками, третина від різниці складе близько 1 грн 10 коп. Те, що пропонує НБУ, експерт оцінює як компромісне рішення, але наголошує, що на-

вантаження впаде на банки: «Не можна сказати, що вони втратять такі обсяги ліквідності, просто вони її отримають пізніше». На думку ж пана Охріменка, пропозиції, озвучені НБУ, в цілому «гарне рішення, воно здатне повернути довіру до банківської системи. Але воно можливе тільки після скасування мораторію на вилучення заставного майна за валютними кредитами».

Загалом, влада та банки воліють розподілити ризики між усіма сторонами. До того ж, як зазначають у Мінфіні, МВФ проти механічної конвертації валютних кредитів у гривневі, відтак може не видати Україні чергового траншу. З погляду МВФ, вирішення проблеми має бути за допомогою ринкових механізмів.

«Завислі» позики гальмують розвиток економіки

Можна турбуватися про долю банків або про жахливі реалії позичальників, котрим все нараховують і нараховують пені та комісії, але головне — загальний стан економіки України. Якщо вона гальмуватиме, гірше стане всім, і навіть солома, котру намагаються підстелити собі всі сторони проблеми валютних кредитів, навряд чи допоможе. Микола Івченко не виключає, що коли питання не вирішувати, настануть негативні наслідки. «У банків буде менше кредитних ресурсів, відповідно, економіка, за інших рівних умов, загальмує більше, ніж очікувалося. Буде мінус 5% ВВП за підсумками поточного року (консенсус-прогноз), а, скажімо, мінус 6-7%». Обсяги проблемних валютних позики, за його словами, складають більше половини загального кредитного портфелю фізосіб (120-130 млрд грн), близько 10% грошової маси у країні. «Досить суттєво, але не критично. На курсі гривні це може позначитися, але не обвалить національну валюту на 5-10%. Це навряд чи», — стверджує він.

Загалом, сама ситуація, навіть за умови компромісного вирішення, на думку експерта, призведе до того, що банки «посилують дисципліну платежів за гривневими кредитами. Але тут також сторони шукатимуть компроміс, адже якщо у позичальника немає роботи чи майна, яке можна продати, з нього нічого взяти. Я думаю, банки будуть дуже диференційовано ставитися до позичальників: комусь нададуть можливість пролонгувати кредити, комусь запропонують продати заставне майно. Але, гадаю, надміру агресивної політики до позичальників не буде, оскільки час нині такий конкурентний — якщо позичальник неплатоспроможний нині, це ще не означає, що він не зможе платити за рік-два. А стосунки вже буде зіпсовано. Тому більш вірогідні ділові відносини, цивілізовані шляхи вирішення проблеми. А ось сам процес кредитування (обрання та аналіз позичальника) банки здійснюватимуть більш ретельно».

До речі, пропозиція одного з позичальників — просто знизити ставки за цими кредитами — чомусь не обговорюється. Хоча час іще є ■

Столичний поступ

■ Нова влада Києва почала здійснювати свої перші кроки

Нова влада Києва активно взялася за роботу. Столичні депутати минулої п'ятниці створили комісію, яка буде ревізувати всі рішення, прийняті Київрадою з 2006 року. Зміни торкнуться й підприємств, частка в яких належить місту — депутати вирішили переглянути склад їх наглядових рад, відкликавши довіреності представникам колишньої влади. А на своєму наступному засіданні 19 червня депутати мають визначитися зокрема з секретарем Київради та постійними комісіями.

Олена ЛАРИНА | «Хрещатик»

СВОЄЮ ЧЕРГОЮ, київський міський голова Віталій Кличко, очікуючи на своє призначення голови КМДА, посилив контроль за кадровими призначеннями з боку цього виконавчого органу Київради у структурних підрозділах та комунальних підприємствах. Введено й окремий порядок погодження розпоряджень київським міським головою. Мер також призначив керівником управління справами Київради юриста «УДАРУ» Володимира Бондаренка, тезку колишнього голови КМДА, який днями подав у відставку. Крім того, з Віталієм Кличком почала вже працювати ціла група радників. Загалом свою команду мер планує представити найближчими тижнями.

Наступне засідання Київради також проходитиме у Колонному

залі мерії, депутати знову голосуватимуть у ручному режимі, оскільки зал засідань у розгромленому стані. Система голосування «Рада» у залі знищена повністю, у кабінетах понівечена оргтехніка, пошкоджені меблі. За словами Віталія Кличка, загалом на відновлення будівлі мерії знадобиться 30 млн грн. Зважаючи на скрутну ситуацію з бюджетом міста, мер звернувся до підприємців з проханням про благодійні внески на ремонт, аби якнайшвидше міськрада запрацювала в нормальному режимі. Очікується, що свою допомогу нададуть й депутати Київради, в якій є багато представників малого і середнього бізнесу, як і сам мер.

А поки ж міській владі доводиться працювати в тих складних умовах, які є. Крім анонсованого аудиту функцій міської влади і по-

слуг, які вона надає, планується також провести глобальну ревізію легітимності всіх рішень, які ухвалила Київрада з часів колишнього мера Леоніда Черновецького, починаючи з травня 2006 року. Відповідне рішення щодо створення тимчасової контрольної комісії Київради на чолі з представником «Батьківщини» Тетяною Меліховою столичні депутати ухвалили минулої п'ятниці. «Ми повинні переглянути скандальні рішення. У 2008 році третина київської землі була віддана за годину. Це був грабіж. Багато рішень не відповідають ні регламенту, ні законам. Впевнений в тому, що ми повинні переглянути ті рішення, які мають великий резонанс в суспільстві, і на цьому буде сконцентрована наша робота», — заявив Віталій Кличко. Термін діяльності

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

комісії визначається 6-ма місяцями, попередній звіт комісія повинна озвучити не пізніше 3-місячного строку. За словами пані Меліхової, у киян на слуху ці рішення, якими «роздерибанили» землі на 70 млрд грн. «Настав той час, моральний момент істини, коли потрібно оприлюднити ці рішення. Дуже складно буде працювати, тому що, використовуючи революційні події на Майдані і те, що в приміщенні Київради перебували мітингувальники, мабуть, ті працівники, які тут залишалися, зробили все можливе для того, щоб знищити сервери, стенограми і багато чого іншого. Але комісія налаштована працювати, піднімати документи, звертатися до правоохоронців. Багато звернень фракція «Батьківщина» направила у правоохоронні органи

про порушення регламенту по тому, як вносилися проекти рішень з голоса без відповідних положень», — зазначила пані Меліхова, зауваживши, що юридично ще можливо все повернути.

Також депутати узялись за представників колишньої влади, які представляють територіальну громаду на підприємствах, частка в яких належить місту. Київрада скасувала їхні довіреності та визначила, що кандидатури, які представлятимуть громаду, повинні бути підтримані депутатським корпусом у ході голосування.

Крім того, на своєму засіданні у п'ятницю столичні депутати доручили КМДА найближчим часом організувати громадські слухання щодо питання про перейменування вулиці Інститутської на честь Героїв Небесної сотні ■

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

Метро як мрія

■ Як вирішуватиметься транспортна проблема Троєщини

Метро на Троєщину планували ще в Радянському Союзі — проект Подільсько-Вигурівської гілки можна побачити на схемах 70-80-х років, коли планувалася підземка у складі Московського мостового переходу, а також 90-х та у 2000-х років. Але віз і нині там. Якої перспективи очікувати троєщинцям, дізнавався «Хрещатик».

Олена ДМИТРИЄВА | «Хрещатик»

ДЛЯ ПОБУДОВИ троєщинської лінії метро потрібні чималі гроші — більш ніж \$2 млрд. Гроші для цього планували взяти в кредит у російського Зовнішекономбанку. З урахуванням нинішніх відносин між Україною і РФ, ця позика виглядає нереальною. Але все ж таки потрібно вирішувати транспортну проблему мешканців Троєщини, яких в Деснянському районі проживає понад півмільйона. До того ж більшість ДТП у столиці трапляється саме на Московському мосту, і там найдовші затори — їх довжина може сягати 10 км. Для того, щоб покращити ситуацію, у 2011 році був реалізований зокрема проект «Кільцева електричка». Але, на жаль, очікуваних результатів це не принесло.

Наразі у КМДА вважають, що на Троєщину до 2017 року слід побудувати швидкісний трамвай, який потім у перспективі можна

буде переобладнати в метро. Як зазначають фахівці, реалізувати цей проект можна вже за 2-3 роки, а коштуватиме він майже в 7 разів дешевше за будівництво підземки. Тож перед розробниками стоїть технічне завдання спроектувати трамвайну лінію таким чином, щоб надалі переобладнати її під потреби метрополітену.

Новий мер столиці Віталій Кличко також обіцяє прокласти метро на Троєщину. «Воно будуватиметься. Для того, щоб звести міст на Троєщину, потрібно 4,5 млрд грн. Я можу розповісти все, але якщо не буде наповнюватися бюджет, ми нічого не зможемо. Нам потрібно повернути Києву 50 % податку на доходи фізичних осіб. За ці півтора року зможемо завершити міст. Якщо відверто, будівельники освоюють 1 млрд грн на рік. Чи зможуть вони закінчити об'єкт за півтора року? Ми сподіваємося...» — наголосив він.

Не стоять осторонь і громадські активісти. Адже справді існує декілька можливих шляхів розв'язання транспортної проблеми для мешканців Троєщини — і це не лише трамвай, а й розвиток міської електрички, експресів, а також виділення окремих смуг для автобусів і троллейбусів. Так, спільнота «Київські проекти» провела заміри щодо того, яку кількість мешканців перевозить громадський транспорт з лівого берега на правий. З'ясувалося, що троллейбуси, автобуси та маршрутки становлять близько 5 % у загальному потоці перевізників, а решта 95 % — це приватні авто, в салоні яких їдуть переважно одна-дві людини. «На нашу думку, громадський транспорт має отримати реальний пріоритет — це відокремлені смуги для автобусів і троллейбусів, куди ще можуть заїжджати машини екстрених служб, але не приватні авто. Через міст в автобусах і троллейбусах їде близько 15-ти

тисяч пасажирів за годину — а це практично норма лінії швидкісного трамвая», — наголосив активіст спільноти Костянтин Тихомиров.

Також суттєво поліпшити транспортне обслуговування Троєщини можуть експрес-маршрутки, які б відправлялися від кожної розв'язки-кільця на масиві. «Експреси мають зменшити навантаження на вуличну мережу. Потрібно розглядати транспортну проблему Троєщини як декілька підзадач і, поступово їх вирішуючи, відсоток за відсотком знижувати навантаження на існуючий транспорт», — зазначив експерт із транспорту Богдан Аганін. Тим паче, що такі проекти більш ймовірні для реалізації, бо не потребують великих затрат, як будівництво метро. Потрібно також ввести суворі штрафи за заїзд на смугу громадського транспорту, новий рівень контролю та інформування автомобілістів, належне облаштування кінцевих зупинок тощо.

Влучною є й ідея щодо того, що знизити завантаженість на Московському мосту можна і шляхом самоорганізації громадян. Одна із сучасних форм такої взаємодії має назву «райдшерінг» — це спільне використання одного приватного автомобіля за допомогою онлайн-сервісів пошуку попутників. У США така практика успішно працює. Якщо кілька мешканців одного масиву почергово (наприклад, через тиждень) домовляються про спільну поїздку в суміжні райони міста, ділячи витрати, це виходить дешевше, ніж таксі, й комфортніше, ніж маршрутка. Тому сусіди можуть залишити своє авто удома й заощаджувати на пальному. Київські ентузіасти вже працюють над створенням такого онлайн-сервісу. Але, як кажуть, «надія вмирає останньою», тому чекаємо побудови четвертої гілки Київського метрополітену — на Троєщину ■

Захист по-європейськи

■ ЄС допоможе Україні реформувати правоохоронну систему

У Кабміні створюють робочу групу щодо реформування правоохоронної системи та запевняють, що кроки в цьому напрямку будуть здійснюватися спільно з новим главою держави. Для підвищення ефективності цих процесів група підтримки України також надасть найкращих європейських експертів, які допомагатимуть концептуально змінити систему, що повинна бути спрямована на захист людини. Адже навіть після подій на Майдані в діяльності правоохоронних органів нічого не змінилося. Водночас кардинальна зміна системи, яка формувалася впродовж багатьох років, неможлива без подальшої активної участі громадянського суспільства.

Світлана МАЖУРИНА | «Хрещатик»

РЕФОРМУВАННЯ правоохоронних органів вже давно на часі, а останні події в державі вкотре довели, що вони не справляються зі своїми обов'язками. Як наслідок — рівень довіри до них з боку українців зрівнявся нанівець. Тож без повного перезавантаження правоохоронної системи держава не стане дійсно європейською. Хоча Майдан довів, що незламність духу українського народу — потужна сила, однак про його повну перемогу говорити, звичайно ж, ще рано. Адже це має стати лише початком грандіозних реформ.

Те, що правоохоронні органи потребують докорінного реформування, визнають як політики, так і експерти. Але попри гучні заяви з боку чиновників, досі активних та рішучих дій в цьому напрямі не відбувалось. Можна сподіватись, що з приходом нової влади ситуація зміниться на краще, та все ж наскільки швидко та ефективно відбудеться впровадження заявленої реформи, напряму залежить від прискіпливого народного контролю. Адже Майдан нині є тим потужним важемом впливу на владу, за допомогою якого суспільство спроможне досягти реальних змін. Однак без політичної волі реформування правоохоронних органів це поки що неможливо. Українці дали новій владі шанс, висловивши потужний кредит довіри, за чим, з боку влади, мають слідувати конкретні дії. Тож механізм запущено, і в найближчому майбутньому українському народу доведеться активно контролювати чітке виконання обіцянок та рішень чиновників.

Народний контроль

Так, про необхідність реформування правоохоронних органів заявив на минулому тижні і прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк. Він доручив у терміновому порядку створити робочу групу під керівництвом віце-прем'єр-міністра України Віталія Яреми щодо концепції реформування правоохоронної системи. «Люди очікують реальних змін в системі Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки», — підкреслив він.

Глава уряду зазначив, що в Україні є 23 органи, які здійснюють правоохоронні та правозастосовні функції, у тому числі навіть Державна архітектурно-будівельна інспекція має правозастосовні функції. А в такій кількості організацій втрачається взагалі людина, на яку повинні всі працювати. «З нашими європейськими партнерами ми мали розмову про те, що група підтримки України надасть найкращих європейських експертів. Вони дадуть нам можливість концептуально змінити систему, яка повинна бути спрямована на захист людини», — сказав глава уряду. Арсеній Яценюк окремо наголосив на необхідності позбавити органи прокуратури функції загального нагляду: «У рамках нашої конституційної реформи це повинен бути один із перших пунктів». Він також повідомив, що мав про це розмову з новообраним Президентом України Петром Порошенком: «Переконаний, що ми будемо йти разом в частині реформування правоохоронної системи, системи органів прокуратури і судів».

Однак вітчизняні експерти поки що налаштовані дещо скептично та нарікають на відсутність віри у широті заявлених намірів чиновників щодо реальних кро-

ків до їх втілення, наголошуючи на необхідності їх постійного контролю. В рамках громадської ініціативи «Реанімаційний пакет реформ» профільними фахівцями вже було запропоновано урядовцям проект реформи міліції та проект Закону «Про поліцію і поліцейську діяльність в Україні», який мав би замінити застарілий закон про міліцію. Тож експерти закликають і громадськість приймати активну участь у формуванні і обговоренні даної концепції. Водночас, за їх словами, поки в урядовців дещо інше бачення процесу реформування правоохоронних органів. «МВС та прем'єр-міністр пропонують свій варіант концепції реформ. Виникає ситуація, коли постає завдання щось ухвалити і не вносити жодних змін в найближчі кілька років», — нарікає головний експерт робочої групи з Центру політико-правових реформ Олександр Банчук. — Реформа, яку ми пропонуємо, радикально виглядає для будь-якого уряду. Тож нам потрібен час, щоб переконати урядовців, що такі зміни дійсно потрібні». Він зазначає, що на-

віть з обранням нового президента поки немає ніяких передумов щодо реальних дій в цьому напрямку, хоча, звичайно, хотілося б, щоб команда гаранта держави почала активно впливати на ці процеси.

Годі чекати — час діяти

Тож поки люди самі не згуртуються заради досягнення спільної мети і не вдадуться до рішучих дій, вимагаючи кардинальної зміни системи, нічого не зміниться. З такою точкою зору погоджується і керівник адвокатського об'єднання «Правниче бюро Єремеєнка» Микола Єремеєнко. «Існування Майдану значною мірою пробудило від «сплячки» суспільство, яке втратило будь-яку віру щось змінити», — зазначає він. До того ж, дії російської влади, які використали події в Україні як привід для військової агресії, плани якої вже давно виношувались, також вплинули на настрої українського суспільства та пробудження в нього патріотизму, причому навіть у тих ре-

гіонах України, де люди не підтримували Євромайдан.

Однак хоча карколомні події в державі відкрили нові можливості, на сьогодні залишаються невирішеними старі проблеми, і суспільство має жорстко вимагати їх вирішення. Адже й досі на своїх місцях працюють ті ж самі чиновники, система влади так і не змінилася, процвітає корупція, прийняття незаконних рішень суддями та правоохоронцями і т. д. Заступник голови правління Всеукраїнської громадської організації «Об'єднання Богдана Хмельницького» Валерій Товмач також визнає, що після подій на Майдані про якісь позитивні зміни в роботі правоохоронних органів поки говорити не доводиться — беззаконня продовжує панувати в цій системі. «У міліції не приймають заяви, а отже, таким чином правоохоронці не відкривають кримінальні справи. Або ж, навпаки, заарештовують невинних людей, а слідчі, у свою чергу, не надають можливості потерпілій стороні ознайомитись з усіма матеріалами справи. Не проводиться об'єктивно та належним чином слідство», — розповів він «Хрещатику». Відтак, проведення кардинальних реформ напряму залежить від подальшого пресингу на владу з боку самого суспільства. «Наприклад, члени нашої організації та я 25-го числа кожного місяця проводимо акцію «Кулак» під стінами Генеральної прокуратури України, Головного управління МВС України, Верховного суду тощо з метою створення справедливої правосуддя в державі, захисту прав і свобод громадян», — зазначив Валерій Товмач.

Звичайно, реформування правоохоронних органів потребує часу, втім, дійсно неможливо тут не відзначити і вагому роль, яку відіграє у цьому процесі активне суспільство, відкриваючи нові можливості для гідного життя ■

ДО СЛОВА

Криміногенна ситуація у столичному регіоні

За даними прес-служби ГУ МВС України в м. Києві, в нинішньому році спостерігалась динаміка до зменшення правопорушень, які були зафіксовані правоохоронцями. Якщо торік на середину травня було зафіксовано 68 432 випадки кримінальних правопорушень, то в цьому році за аналогічний період — 44 027. Найбільше зафіксовано правопорушень у Дніпровському, Деснянському та Шевченківському районах, найменше — у Печерському. Загалом у столиці суттєво почастишали випадки незаконного заволодіння автомобілями, шахрайств, крадіжок із транспортних засобів, а також квартирні крадіжки. А у зв'язку зі значною кількістю вихідних днів у травні та настанням відпускового періоду здебільшого активізувалися випадки пограбувань, де предметом посягань стали золоті вироби та коштовності громадян, а також усі види крадіжок — як з квартир, так і з транспортних засобів.

У свою чергу, прес-служба ГУ МВС України в Київській області повідомила «Хрещатику», що з початку цього року по травень зареєстровано 5 884 кримінальні правопорушення, в той час як за аналогічний період минулого року їх було 9 506. Зі скоєних у 2014 році злочинів «пальму першості» утримують крадіжки, наркозлочини, шахрайства. Найбільш криміногенним у області є Білоцерківський, Києво-Святошинський та Бориспільський райони, найменш — Славутицький.

Винагорода за талант

Найкращих столичних школярів нагородили стипендіями

Традиційно наприкінці навчального сезону талановитих учнів шкіл нагороджують стипендіями. Таке розпорядження міською владою було підписане ще в 2011 році. Творчі стипендії отримують 75 учнів, котрі змогли проявити свій талант не лише у рідній столиці, а й у світі.

Леся КЕСАРЧУК | спеціально для «Хрещатика»

«У КОЖНІЙ людині є сонце — тільки дайте йому світити», — писав відомий філософ Сократ. Саме світлом та гордістю нашої столиці є його таланти. З кожним роком приємно зростає кількість здібних дітей. Влада міста намагається не залишати їх без уваги і традиційно найкращим із найкращих вручають стипендії розміром 1 000 грн.

«Стипендія призначається на конкурсній основі, — ділиться із «Хрещатиком» представник методичного центру департаменту культури Ольга Черепович. — Її отримують лауреати всеукраїнських і міжнародних конкурсів. Наші учні привозять дипломи із Болгарії,

з мистецьких конкурсів у Македонії, Франції, Італії».

Приємно, що з кожним роком конкуренція на стипендію росте, зауважує пані Ольга. Зокрема стипендіатів обирають у різноманітних мистецьких напрямках — це і живопис, і хореографія. Особливий інтерес учні проявляють до народних інструментів — це гра на бандурі, баяні, балалайці. Побільшало також стипендіатів, які грають на духових інструментах.

Журі, що обирає лауреатів, ретельно вивчає кожну кандидатуру. Вивчається і перелік конкурсів та їх кількість. В майбутньому, відмічає Ольга Черепович, хотілося

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

Церемонія вручення стипендій відбулася за участі в. о. директора Департаменту культури Ростислава Карандеєва, який привітав цьогорічних стипендіатів

б, щоб кількість місць на стипендію збільшилась.

Цього року церемонію вручення грошових винагород провели не традиційно у стінах Київської міської державної адміністрації, а в ляльковому театрі. Перед початком заходу у фойє дитячого мистецького закладу юних стипендіатів та їхніх батьків зустрічали веснянками та жартівливими піснями учасники фольклорного гурту «Первоцвіт» Київської дитячої школи мистецтв № 2 ім. М. Вериківського.

Церемонія вручення стипендій відбулася за участі в. о. директора Департаменту культури Ростислава Карандеєва, який привітав цьогорічних стипендіатів зі святкового подію. Під час урочистої церемонії відбулися творчі виступи Олександри Ахріменко (арфа) — учениці дитячої школи мистецтв № 6 ім. Г. Жуковського.

Завершенням свята та подарунком для юних стипендіатів став безкоштовний перегляд спектаклю «Лісова пісня» за мотивами поеми Лесі Українки ■

Мистецтво «на виріст»

Дитячі шедеври показують в музеї

Минулого тижня в столиці стартувала бієнале дитячого живопису «Мистецька палітра Києва». Традиційно вона проходить в найвизначніших музеях міста. Цьогоріч маленьких художників гостинно запросив музей Тараса Шевченка.

Наталка КОВАЛЬ
спеціально для «Хрещатика»

В ЕКСПОЗИЦІЇ — роботи учнів та випускників дитячих художніх шкіл і художніх відділень шкіл мистецтв Києва, які демонструються в рамках бієнале (виставки за результатами конкурсу, які проходять щодва роки). Запрошення музею у 2014 році збіглося з 200-річчям з дня народження Тараса Шевченка, тому тематика багатьох картин пов'язана з українськими традиціями і творчістю Кобзаря. «Ми бачимо тут не лише портрети Шевченка або його твори, — розповіла директор Київського міського методичного центру закладів культури і навчальних закладів Ірина Чуніхіна. — Це те, що дитина розуміє, відчуває і як вона бачить Шевченка у собі — ось головне, чого ми намагалися досягнути».

Фото Олексія ІВАНЮКА

Тематика багатьох картин вихованців художніх шкіл пов'язана з українськими традиціями і творчістю Кобзаря

У трьох виставкових залах подано 86 робіт у техніках акварелі, гуаші, темпері, акрилу, які є базовими в художньому навчанні дітей. Найменша художниця, Олександра Масленченко, якій всього 9 років, представила роботу «Сад моєї мрії». Поруч розміщені картини старших школярів 12-16-ти років.

«Свідомість батьків, які хочуть прищепити любов до мистецтва, зростає, і це добре. Але суспіль-

ний запит на творчу освіту на сьогодні недостатньо підкріплений з боку держави і приватних організацій, — говорить в. о. директора Департаменту культури КМДА Ростислав Карандеєв. — Ми маємо величезні конкурси на навчання в музичній чи художній школі, великий дефіцит художніх шкіл в районах новобудов. Свого часу мистецька дитяча освіта була відірвана від загальної середньої, тому зараз вкрай важливо нала-

годити взаємозв'язок між ними. Тому подібні акції мають дуже велике значення не лише для дітей, а й для їх викладачів».

На відкритті виставки були присутні директори художніх шкіл, члени Національної спілки художників України — відомі художники та мистецтвознавці. «Люди, які люблять мистецтво, навіть просто закінчивши художню школу, вже щасливі. Воно їм допомагає усе життя, — вважає заслужений художник України, завідувач кафедри Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука Оксана Полтавець-Гуйда. — Навіть такі постаті, як Вінстон Черчилль або Олег Антонов, все життя займалися живописом — вони так відпочивали, збагачували себе цим. Хочеться зауважити і високий рівень художніх ВНЗ, адже вони повноцінно готують до вступу до художніх вузів, яких в Україні не так багато». Брати участь у таких всеукраїнських конкурсах можуть всі діти без обмежень, а чи посяде робота своє місце в експозиції, визначає виставковий комітет шляхом голосування.

Бієнале дитячого живопису в музеї Шевченка триватиме до 15 червня ■

новини районів

У Голосіїві організували виставку «Екологи б'ють на сполох»

Маленькі українці вступають у життя в епоху розвитку не тільки науки і техніки, а й негативних наслідків науково-технічної революції. Зростання забруднень атмосфери, гідросфери та літосфери, накопичення величезних обсягів відходів людської діяльності при одночасному виснаженні майже всіх видів природних ресурсів призвели до розвитку глобальної екологічної кризи. Людству загрожує загибель, якщо воно терміново не змінить свого ставлення до природи, не змінить стилю своєї діяльності й існування, не переоцінить життєвих цінностей. Тож аби привернути увагу дітей до цих проблем, для маленьких голосіївців у бібліотеці для дітей ім. М. М. Коцюбинського протягом 3-9 червня проходила виставка-застереження «Екологи б'ють на сполох».

«Зробимо життя безпечним»

Вже стало традицією проводити влітку акцію «Зробимо життя безпечним» у дитячих таборах. Цьогоріч відкриття відбулося у пришкольному таборі спеціалізованої школи № 211 «Ромашка» Оболонського району. Першокласникам розповідали корисні тематичні факти, нагадували правила безпеки, проводили для них конкурси на кмітливість та активність. Рятувальники продемонстрували, як потрібно користуватися вогнегасником, правильно одягати протигази, а також нагадали правила безпеки під час відпочинку біля водоймищ. Завдяки конкурсам одягання на швидкість протигазу та бойового одягу як хлопчики, так і дівчатка мали нагоду відчути себе працівниками пожежно-рятувальної служби. Усі учасники акції отримали подарунки у вигляді сувенірної продукції від ГУ ДСНС України у м. Києві.

Казковий світ бібліотеки

Шкільний табір — кращий вибір літнього відпочинку для більшості учнів. Тут вони розважаються, веселяться, відвідують різні цікаві місця рідного міста і району. Так, загони дітей з пришкольного літнього табору при СЗШ № 195 нещодавно зустрічала районна бібліотека ім. П. Усенка для дітей. Маленькі гості, переглянувши відеопрезентації, ознайомилися з історією виникнення книги, здійснили віртуальну мандрівку бібліотекою. Надзвичайно обізнані й ерудовані, вони з легкістю відповідали на загадки-жарту, активно брали участь у бліц-турнірі «Казковий калейдоскоп», інтерактивній грі «Бібліотечні слова» та влучно доповнювали українські народні прислів'я про книгу. Найактивніші учасники змагань та переможці конкурсу «Малюнок на асфальті» отримали призи. У кінці зустрічі всі охочі взяли на абонементі молодшого відділу літератури для літнього читання.

«ЕКОклас» призведе до прориву в екосвідомості дітей

■ У столиці підбили підсумки I Всеукраїнського конкурсу «ЕКОклас»

У столичному музеї популярної науки "Експериментаніум" відбулося нагородження переможців I Всеукраїнського конкурсу "ЕКОклас", присвяченого Міжнародному дню екологічної освіти

«Розумне поведіння людини з навколишнім середовищем — єдиний шлях до сталого розвитку природи і суспільства на планеті. «ЕКОклас» призведе до прориву в екосвідомості дітей. Сьогодні вони — школярі, завтра — студенти, а вже післязавтра будуть приймати важливі рішення і вдосконалювати цей світ», — стверджує Анатолій Подобайло, експерт проекту, заступник директора ННЦ «Інститут біології» КНУ імені Тараса Шевченка.

Валерія КОТЕНКО
спеціально для «Хрещатика»

Школярі представляли власні екологічні проекти

У столичному музеї популярної науки «Експериментаніум» відбулося нагородження переможців I Всеукраїнського конкурсу «ЕКОклас», присвяченого Міжнародному дню екологічної освіти. Основна ідея конкурсу, який організували і провели Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді та відомий у Україні торговельна мережа — об'єднати зусилля дітей та дорослих у вирішенні екологічних проблем громади. Відомо, що діти мають найбільший вплив на дорослих. Творче завдання турніру — розробка власного екологічного проекту.

Конкурс проходив у трьох номінаціях: «ЕКОдизайн», «ЕКОкреатив» та «ЕКОінновація». Всього надійшло 403 роботи з усієї України. Об'єднані спільною метою, діти та дорослі разом генерували нові, а головне, корисні для екології проекти.

Шкільні команди з міста Києва та різних областей України захищали свої роботи, створені у рамках соціального проекту «ЕКОклас» та відстоювали їх у наукових дискусіях з членами журі.

За словами організаторів, проект має на меті об'єднати спільні зусилля дітей, батьків і вчителів заради поліпшення екологічної ситуації своєї малої батьківщини. До проекту залучено експертів з Міністерства екології України та Міністерства освіти і науки України. Стейкхолдерами «ЕКОкласу» вже

Шкільні команди з Києва та різних областей України захищали свої проекти, створені у рамках соціального проекту "ЕКОклас" та відстоювали їх у наукових дискусіях з членами журі

стали представники ЗМІ, благодійних фондів, КНТЕУ та більше 10-ти українських представництв всесвітньо визнаних виробників техніки. «Нам важливо підтримати ініціативи школярів-учасників нашого проекту щодо збереження довкілля, але не менш важливо похвалити загальну увагу суспільства до проблеми екологічної відповідальності та сприяти формуванню державної політики, спрямованої на підвищення екологічної культури серед дітей та молоді», — прокоментував «Хрещатик» В'ячеслав Поврозник, виконавчий директор торговельної мережі, яка виступила співорганізатором цього заходу.

«Батарейки, здавайтесь!»

Члени журі віддали перемогу проекту «Свій вклад», реалізованому командою «ДунNaturalists» із міста Дунаївці Хмельницької області у рамках соціального проекту «ЕКОклас». Фахівці оцінили практичну значимість та масове залучення громади до реалізації проекту — не лише школярів рідної школи, вчителів та керівників гуртків, але й мешканців свого району.

«Дізнавшись про загрозу, яку несуть неправильно утилізовані батарейки, ми вирішили здійснити свій вклад у вирішення цієї проблеми на рівні міста. Мешканці активно відреагували на нашу ініціативу, швидко наповнили контейнери, встановлені разом з інформаційними афішами у під'їздах житлових будинків та у школі. Уже після першого дня реалізації нашої акції до пункту прийому було здано 160 батарейок. Для порівняння: за три попередні місяці кількість зданих використаних елементів живлення до єдиного пункту прийому батарейок у місті склала лише 40 штук», — розповіла учасниця команди «ДунNaturalists» Ілона Мельник.

У номінації «ЕКОкреатив» переможцями стали: команда учнів 3-го класу Ніжинської ЗОШ № 15 Чернігівської області з проектом «Сміття ускладнює життя». Діти надіслали понад 200 творчих робіт. Наприклад, учні створили настільну гру про те, як правильно збирати сміття і розробили іграшки з використаних матеріалів. На II місці — шестикласники Запорізької спеціалізованої школи-інтернату «Січковий коле-

гіум» із флешмобом «Врятуємо місто Z». Недалеко від них відстала команда Ірпінського еколого-технічного центру школярів та молоді Київської області з проектом «Маленька річечка — вразливий скарб природи». Юнати здійснили екологічний похід до річки Ірпінь, провівши дослідження тваринного світу та вивчали екологічний стан водойми.

У номінації «ЕКОінновація» перемогу здобули одинадцятикласники СЗШ № 141 міста Дніпропетровська, представивши відеоролик і мобільну композицію «Батарейки, здавайтесь!» про очищення території України від небезпечних відходів — використаних елементів живлення. На II місці — проект «Школярі і молодь міста Антрацита за збереження природних ресурсів», підготовлений волонтерами клубу «Теплі долоньки» школи № 4 м. Антрацит Луганської області. III місце дісталося команді Житомирського екологічного ліцею № 24 за екоквест «Земля — наш спільний дім!». У змаганні брали участь близько ста старшокласників. Вони використали інноваційну технологію вебквесту, коли учасники змагань на ЕКОстанції «Екологічна та еконо-

мічна техніка» мали завдання дізнатися більше з інтернет-сторінки сайту «Фокстрот» про енергоефективну сучасну побутову техніку та електроніку і підрахувати споживання енергії у власному помешканні.

«ЕКОклас» допомагає людям об'єднатися з метою зробити свої міста кращими, гарнішими та чистішими

У номінації «ЕКОдизайн» призері — команда Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді з проектом «Навчальна пасіка». Діти на практиці вивчають бджолярське ремесло, яким славиться їх край, проводять екскурсії для дітей на пасіку. II місце виборола команда Овідіопольського районного будинку дитячої та юнацької творчості Одеської області за інсталяцію «Друге життя». Поряд з ними — проект «Стильні еко-сумки, виготовлені зі старих джинсових речей п'ятикласників ліцею міста Орджонікідзе Дніпропетровської області. Головним лейтмотивом їхньої роботи став девіз: «Будьте винахідливі. Використайте уяву і подаруйте старій речі нове життя!».

«Слід робити щось сьогодні для того, щоб зберегти наше завтра», — говорять юні учасники конкурсу з Дніпропетровська. — Ми свідомі у тому, що майбутнє повністю в наших руках. І ми прагнемо зробити максимум для того, щоб це майбутнє було світлим».

Олег Картавцев, директор ДП «Центр екологічних ініціатив» Міністерства екології та природних ресурсів України резюмував: «Охорона навколишнього середовища в сучасному світі починається з техніки для дому, що покликана не тільки ефективно готувати, прати, мити, пилюснити, а й дозволяє економити природні ресурси: електрику, воду; знижувати кількість побутових відходів. І тільки така техніка гідна бути представлена споживачеві на полицях магазинів. Адже виховання споживача щодо важливості збереження навколишнього середовища починається зі школи, і ми, зі свого боку, готові допомогти у формуванні екологічного світогляду у молоді».

«ЕКОклас» допомагає людям об'єднатися заради єдиної мети — зробити свої міста кращими, гарнішими та чистішими», — поділилася своєю думкою щодо проекту Костянтин Бакканський, учень 9-го класу столичної школи № 6 ■

Гемофілія, або «хвороба королів»

■ Вітчизняні фахівці стверджують, що в Україні проживає близько 3 000 хворих на цю хворобу

«Хвороба монархів» — саме так в народі називали і досі називають дуже рідкісну хворобу, що вражає виключно чоловічу половину людства. Інша назва, гемофілія, походить від грецьких слів (haima — «кров» та philo — «любов»), що буквально перекладається як «любов крові», звісно, не в сенсі моторошних історій про вампірів, мається на увазі особлива чутливість організму до крововиливів. При захворюванні у людини виникають крововиливи у м'язи, суглоби, внутрішні органи. Також величезну небезпеку для життя хворого несуть будь-які зовнішні травми, поранення та порізи. Тяжкі форми захворювання призводять до каліцтва людини через так звані гемартрози (крововиливи в суглоби) та гематоми (крововиливи у м'язові тканини). Ці порушення супроводжує нестерпний біль, часткова чи навіть повна втрата функціональних можливостей.

Олекса ЧЕРЕВАТИЙ | спеціально для «Хрещатика»

ПРИЧИНОЮ хвороби визнано генетичне порушення плазмової ланки гомеостазу (відновлення травмованої тканини). На сьогодні виділяють два типи гемофілії:

— тип А, причиною якого є недостатній рівень в крові необхідного білку (фактора VIII, чи антигемофільного глобуліна). Саме цей тип хвороби найбільш поширений (більше 80 % хворих на гемофілію).

— тип В, або недостатній рівень IX фактора в крові.

Орієнтовна частота захворюваності на гемофілію типу А складає 1 випадок на кожні 10 000 чоловіків, тяжка форма зустрічається ще рідше — 1/16 000 чол. У всьому світі на гемофілію цього типу хворіють близько 350 000 чол. Тип В в середньому зустрічається в 5 разів рідше.

Історія захворювання

Перші згадки про симптоми хвороби, схожої на гемофілію, описуються у давньоєврейській

релігійній літературі ще у II столітті до нашої ери. Хлопчики, чий старші брати вмирили від кровотечі після обрізання, звільнялися від цього релігійного обов'язку. Рабини також відмітили генетичні передумови появи цієї хвороби. Вже через тисячу років арабський фізіолог Альбуказі (1013-1106) зробив детальніший опис випадків смерті хлопчиків від безперервної кровотечі. Однак умови середньовічної медицини та велика народжуваність фактично законсервували процес дослідження гемофілії аж до дев'ятнадцятого сторіччя. В часи, коли Європа була охоплена наполеонівськими війнами, у далекі Сполучених Штатах молодий дослідник з Філадельфії опублікував свою наукову роботу на тему підвищеної кровоточивості. Джон Конрад Отто, детально вивчаючи генеалогію однієї із сімей, зробив висновок про спадкову схильність до підвищеної кровоточивості у хлопчиків. Сам термін «гемофілія» був вперше використаний у 1828 році ні-

мецьким фізіологом Хопфа. Впродовж наступних двох століть науковці різних країн та континентів поступово підіймали завісу таємничості над цією незвичайною хворобою. Серед народу гемофілія стала відомою через винайтку схильність до неї осіб «блакитної крові». Причиною цього, згідно з поширеним уявленням, є практика внутрішньорідних шлюбів, якої дотримувалися монархи. Саме бажання зберегти владу в середині окремої родини зіграло трагічну роль у долях цілих імперій. Історія нашої землі знає випадки, коли вищі особи держави хворіли на гемофілію. Найвідомішим з них є цесаревич Олексій, син останнього монарха Російської імперії Миколи II. Олексій народився від принцеси Аліси Вікторії Гессе-Дармштадської (у хрещенні Олександра Федорівна), онучки британської королеви Вікторії. Саме британські предки цесаревича мали у своїй крові гени, що викликали гемофілію.

Лікування гемофілії

Основний метод лікування гемофілії полягає у відновленні нормального рівня фактору згортання крові хворого (замісна терапія). Для цього використовується концентрат відповідного до типу хвороби фактору, який надходить до організму через струйні ін'єкції 1-2 рази на день. При крововиливах у суглоби, крім введення необхідної кількості фактору, пацієнт повинен тривалий час знаходитись у спокої, іммобілізувавши уражену кінцівку. Більш серйозні випадки вимагають хірургічного втручання та тривалого відновлювального періоду. Через те, що ця хвороба є невиліковною, профілактика самої хвороби неможлива. Однак постійний контроль за власним фізичним станом, своєчасне вживання лікувальних препаратів, дотримання певних рекомендацій дозволяють пацієнтам жити повноцінним життям. Головною проблемою, з якою постійно стикаються хворі на гемофілію, є висока вартість лікування. Гемофілія є однією з найдорожчих хвороб людини. Основний елемент лікувальних засобів — це людська донорська плазма. За даними ВООЗ, вартість одного імпортованого флакону концентрату фактору дорівнює 200 доларам США. Мінімальна сума витрат впродовж року — 12 000 \$. Фактично хворі без належного рівня матеріальної забезпеченості не мають шансів на тривале життя. Частково проблему високої вартості лікування вирішують державні програми та бюджетні кошти, частково допомагають меценати, але все одно шанси на тривале життя у хворих на гемофілію пропорційні кількості грошей, якими вони володіють. За цих умов велике значення в житті хворих відіграють громадські об'єднання пацієнтів, мета яких — допомога та підтримка хворих на гемофілію.

Що робити, якщо стався крововилив у суглоби

Крововиливи у суглоби, які можуть стати результатом травмування певної частини тіла, залишаються основною причиною інвалідності пацієнтів із гемофілією. На превеликий жаль, не завжди пацієнт та його близькі можуть сподіватися на своєчасну спеціалізовану допомогу лікарів, хоча саме швидкість та кваліфікованість допомоги багато в чому визначає подальшу долю пацієнта та його життя. Спеціалісти наводять кілька порад щодо того, як слід діяти при травмуванні людини із гемофілією, якщо швидка допомога не така вже і «швидка».

— **Перш за все — забезпечте спокій травмованого місця та зафіксуйте його положення.**

— **Прикладіть лід до травмованого місця.**

— **Сповільніть рух крові за допомогою зміни положення (якщо вилив у кінцівках, треба підняти їх).**

— **Використовуйте компрес не довше 10-15 хвилин.**

— **Використовуйте тканину між компресом та шкірою людини.**

Пам'ятайте, що заборонено використовувати компрес, якщо у людини відкрита рана. Також не допускайте того, щоб температура компресу була занадто висока чи навпаки занадто низька.

Ситуація в Україні

Спираючись на загальноєвропейську статистику, згідно з якою розповсюдженість гемофілії в європейському регіоні складає в середньому 13-18 на 100 тис. чоловічого населення, або, за даними ВООЗ, 1:10 000 новонароджених хлопчиків, можна припустити, що в Україні проживає близько 3 000 хворих на гемофілію. Назвати точну кількість людей із гемофілією складно через особливості діагностування хвороби та проблеми із поінформованістю людей про існування такого захворювання. В нашій країні існують спеціалізовані гематологічні відділення у лікарнях, в яких надається допомога людям із цим рідкісним захворюванням. Однак устаткування та технічна оснащеність цих відділень не завжди відповідають потребам пацієнтів. Також стосовно особливостей захворювання в Україні слід зазначити, що, окрім фінансового навантаження та не завжди адекватної допомоги з боку спеціалістів, пацієнти із гемофілією стикаються у своєму повсякденному житті з такими проблемами, як небезпека захворіти на СНІД, гепатити та інші інфекційні захворювання. У пацієнтів із гемофілією у 90-98 % випадках виявляють маркери гепатиту С, у 50-70 % — гепатиту В, у 10-20 % — гепатиту D. Як вже зазначалося вище, у людей із гемофілією спостерігається високий ризик інвалідності. Особливо це стосується дітей. Так, в Україні в середньому інвалідами стають майже 90 % дітей у віковій групі до 14-ти років, а досягаючи віку 21-го року, дитина майже на 100 % стає інвалідом. Життя людини із гемофілією складне, але воно може бути повноцінним за умови відповідного лікування. На жаль, наша держава не завжди звертає свою увагу на проблеми пацієнтів, яких на всю країну нараховується кілька тисяч. Тут спрацює залізна логіка закону кількості. Чим більше — тим важливіше для держави, і навпаки — чим менше постраждалих, тим незначнішою є проблема. Неувагу з боку держави частково компенсують самі пацієнти, організуючись та об'єднуючись в союзи та громадські організації. Прикладом такої організації в Україні є Всеукраїнське Товариство Гемофілії, що є всеукраїнською, самостійною, неприбутковою громадською організацією. Всеукраїнське Товариство Гемофілії створене для згуртування людей з гемофілією, хворобою Віллебранда. Діяльність організації здебільшого спрямована на допомогу один одному, інформування суспільства про існування такого захворювання та про проблеми лікування гемофілії в Україні. У Києві діє осередок товариства, який регулярно проводить інформаційні заходи та просвітницькі акції ■

ТРАДИЦІЇ

Відгомін лісової пісні

■ На Русалчиному тижні мавки з'являються у світі живих

Русалка — один з найбільш загадкових персонажів світової міфології. У сучасній свідомості й мистецтві русалка сприймається насамперед як чарівна красуня з довгим волоссям й риб'ячим хвостом, яка живе у воді, любить спів і музику та зтягає до себе молодих людей. На такі уявлення, що часто-густо зустрічаються у переважній більшості людей, у значній мірі вплинули літературні джерела, зокрема, надзвичайно популярні на початку XIX століття романтичні твори. Серед авторів, які зверталися до образу русалки, можна назвати Василя Жуковського, Олександра Пушкіна, Миколу Гоголя, Михайла Лермонтова, Ореста Сомова, Тараса Шевченка, Лесю Українку, польських поетів Адама Міцкевича, Юліуша Словацького, Юзефа Залеського, Теофіла Ленартовича й багатьох інших.

Олександр БАРКІН | «Хрещатик»

НАЙМЕНУВАННЯ «русалка» споконвіку не є народним: на думку дослідників, воно пішло від назви античного свята троянд rosalia, присвяченого душам померлих. Справді, уява про те, що русалки — це душі померлих нехрещеними дітей або дівчат, які не встигли одружитися, була повсюдною. Крім того, у багатьох місцевостях вважали русалками також утоплениць, мертвороджених, дітей, загублених матерями або обмінаних, дівчат, зниклих безвісти або проклятих батьками, які не отримали при житті прощення. Русалки належали до розряду небіжчиків, чий життєвий потенціал не був вицерпаний і тому зберігався й після смерті. Через це їм у народній свідомості приписувалася велика магічна сила, яка могла проявлятися як з позитивним, так і з негативним знаком. Подібно звичайним небіжчикам — «батькам», образ русалок пов'язувався з ідеєю добродійного впливу на землю і її родючість. Разом з тим, вони, представляючи собою «неправильних» і відповідно небезпечних ходячих небіжчиків, безумовно сприймалися як нечиста сила, недарма в нашій традиції русалок називають «мавки» або «навки», від стародавнього Навь — світ мертвих.

В Україні їх уявляли молодими гарними дівчатами в білому одязі, з вінком на голові. Мавок наділяли в народі незвичайною красою й вічною молодістю. Місцем проживання русалок упродовж року вважалися глибини рік, озер, загат, болот, колодязів. Час перебування й активної діяльності русалок на землі — Русалчин тижень — збігається з Троїцьким тижнем або, що зустрічається частіше, починається після Трійці — з Духова дня й закінчується Днем усіх святих. На Русалчиному тижні мавки не тільки гралися в по-

лях і на поверхні вод, але й відвідували людські поселення, облаштовувалися в лісах на деревах. Особливо улюбленими у них були старі дуби й берези, а також зігнуті над водою дерева. У традиційній свідомості вода й рослини, особливо дерева, осмислювалися як шлях і кордон між «цим» і «тим» світами. У цей період, з'являючись у світі живих, русалки ставали видимими для людини. Опівдні або опівночі, а також після заходу сонця людина могла спостерігати як русалки гойдаються на вітах, зазираючи одна одну: «Кума, кума, приходить!», як вони плетуть вінки, ховаються в житі, водять хороводи. Граючись, русалки гудуть, пишчать, кричать, співають пісні, б'ють у долоні, плескаються у воді. У Русалчин тиждень мавок можна зустріти також в «нечистих» місцях, де взагалі люблять перебувати представники нечистої сили: на межах, перехрестях доріг, мостах, болотах.

Якщо русалки прихильні до людей, вони, за повір'ями, можуть опікуватися дитиною в полі, поки її мати жне, а також можуть повернути хазяям зниклу худобу. У народі вірили, що русалки можуть пророкувати майбутнє. Мавок вважали небезпечними й підступними істотами. Ночами вони лякають подорожніх, водять їх по бездоріжжю, переслідують і лоскочуть до смерті, заманують у воду й топлять. Особливу увагу русалок привертають діти й чоловіки, особливо молоді. Вони зтягають їх до себе, веселяться з ними й лоскочуть до неприємності, а потім іноді неущкоджені повертають додому. Уявлення про небезпеку зустрічей з русалками існували повсюдно. У народі говорили, що вони заманують до себе переохочених гарним голосом і їх спів має силу до того зачаровувати людину, що вона може слуха-

ти його кілька років, не схопляючи з місця». Русалчині пісні, схожі на пісні дівчат, можна було відрізнити за стрекотінням, що нагадує спів сороки, зачувши яке, люди ні належало бути насторожі. Заманивши жертву в глиб лісу, русалка тихенько підкрадалася до неї ззаду й лоскотала доти, поки та не задихалася від сміху. Голову померлого русалки прикрашали вінком з осоки, як у них, його руки зв'язували березовою гілкою, а потім щонавчій водили довкола нього хороводи. У народі вважалося, що увесь цей час тіло небіжчика не зазнає гниття й починає розкладатися тільки після дотику до нього людської руки. Якщо русалці вдавалося зтягнути людину у воду, то вона обволікала її своїм довгим волоссям й топила. Такий потопельник, за повір'ями, служив мавкам: чesав для них льон, а ночами розважав їх грою на якомусь музичному інструменті. Ті, кого погубили русалки, самі стають русалками. У деяких місцевостях вважалося, що шкідлива дія русалок поширюється й на домашніх тварин: вони можуть відібрати в корови молоко, ганяти коня в хліву до появи піни. Але іноді русалка ставала берегинею — вона допомагала людині виплисти і вибратися на берег.

За народною уявою, добродійна або шкідлива дія русалок, їх ставлення до людей складалася залежно від дотримання останніми запропонованих традицією заборон і звичаїв, що припадали на Русалчин тижень. Так, у ці дні не можна було підмітати підлогу, щоб не забруднити русалок, обмазувати піч і прати, інакше можна забризкати русалкам очі глиною й брудною водою. Порухення заборони білити полотно, прати й сушити білизну могло, як вважалося, призвести до того, що русалки заберуть його або забруд-

нить ніжками. Під заборною були й жіночі рукодільні роботи: прядіння, ткання, шиття. Якщо цим зневажати, то русалка занадить ходить у хату. Заборона шити в Поліссі пояснювалася також побоюванням зашити русалці очі або пришити її до одягу, і тоді вона цілий рік буде пишати у хаті. Повсюдно існували заборони, пов'язані з роботами й появою в тих місцях, де можуть перебувати русалки. Так, не можна було купатися, особливо опівдні й опівночі, полоскати білизну у водоймах, здійснювати роботи в полі, городі й лісі.

Щоб унебезпечити себе від несприятливих наслідків при зустрічі з русалкою, наші предки вдавалися до оберегів і захисних дій. Побачивши русалок, як і у випадках з будь-якими представниками нечистої сили, необхідно було осінити себе хрестом або окреслити коло навколо себе й захрестити його. Магічне коло обводили зазвичай гострим металевим предметом на кшталт серпа або ножа, а також коцюбою або головнею, які були пов'язані з вогнем і вогнищем. Захисним заходом, за традицією, вважалося читання молитви, а також використання матірної лайки. У народі було відомо, що, побачивши в лісі оголену жінку або дитину, слід кинути їй хустку або будь-що із одягу, при цьому рукав від сукні відірвати. Нерідко радили вдарити ціпком її тільце або швидко сказати, скільки зубців є в бороні. За повір'ями,

русалки не могли підійти до людини й відповідно заподіяти їй шкоди, якщо в неї на шиї було два хрести: один на грудях, інший — на спині. Оберегом вважали не тільки натільний хрест, але й гостру шпильку або голку. За прадавніми віруваннями, русалки, як і відьми, бояться деяких рослин: часнику, хрину, кропиви, полині. Відправляючись туди, де можуть з'явитися русалки, для безпеки можна було покласти під пахву ці рослини. Вважалося також, що, побачивши русалок, потрібно першому крикнути: «Цур, моя!». Тоді вони не заподіють шкоди, а одна з них піде за людиною й буде їй служити цілий рік до наступного Русалчиного тижня і лише тоді втече до своїх.

Русалчин тижень був насичений не тільки заборонами, дотриманням звичаїв, але й численними обрядами, частина яких пов'язувалася з русалками й була спрямована на дотримання їх своєчасного перебування на землі, а потім — відходу. Шанування свята русалок, проведення відповідних обрядів, згідно з народною уявою, гарантувало допомогу цих істот у вирощуванні врожаю. Ці обряди мали назву «водити русалку», «проводжати русалку», «ховати русалку», «проганяти русалку» і символізували вигнання й відхід русалок з миру людей. Головним персонажем ритуальної дії була русалка, яку зазвичай зображували ряжені. У ролі русалок могли виступати дівча-

та й молоді жінки, а також молоді чоловіки. Страхітливий вигляд і атрибути «русалки» вказували на сприйняття її як представниці світу «нежиті». Наряджені русалками закривали обличчя, забруднювали його сажею, надягали маски, розпускали волосся. Особливістю костюма «русалок» був білий непідперезаний одяг із грубої тканини або старі рвані сорочки, сарафани. Подекуди костюм доповнювали зеленню й квітами. Широко був розповсюджений обряд з рядженою русалкою у вигляді коня. Її зображували один або два хлопці, вставши один за одним, поклавши на плечі жердини й накрившись старою грубою тканиною, іноді прикрашеною стрічками й дзвіночками. Перший з них тримав у руках ціпок з маскою коня із соломи або ганчірок, а в деяких місцях — зі справжнім кінським черепом. Серед учасників «водіння русалки» виділявся чоловік — «погонич», одягнений у старий жіночий костюм, а його лице закривала спеціально виготовлена чорна глиняна маска.

Ритуальне вигнання русалок влаштовувалося зазвичай ввечері, ближче до опівночі. Традиційно, провівши «русалку» по всьому селу, її випроваджували за околицю: у житне поле, до лісу або до річки. Центральною дією «проводів» був хід численних жителів у святковому одязі слідом за «русалкою», рядженою або у вигляді опудала. Учасники процесії стукали заслінками й косами; при цьому жінки то голосили, то співали веселі пісні й сміялися.

У народі обов'язковість проведення обряду «проводів русалки» пояснювали бажанням вчасно позбутися цих небезпечних істот. «Проводи русалки» супроводжувалися або завершувалися ще однією важливою ритуальною дією: учасники обряду обливали один одного водою. Це могло відбуватися під час ходи з «русалкою» і після неї, вже на гулянні з хороводами, піснями й танцями. Але, крім того, загальновідомо, що обливання водою, так само як купання і скакання через вогонь, традиційно завжди пов'язувалося з ідеєю очищення. Вважалося, що кожний, хто перескочив через вогонь, отримував захист від хвороб, злих духів і чаклунів. В Україні вірили, що русалки в Духів день і на Трійцю просять собі святого хрещення, аби повернутися в світ живих ■

Старт футбольних сподівань

Сьогодні розпочинається світова першість з футболу

Вже за кілька годин усі прихильники «гри № 1 у світі» зможуть поринути у вир неповторних переживань та емоцій. Сьогодні стартує один з найважливіших турнірів чотириріччя — чемпіонат світу з футболу у Бразилії. 32 команди протягом місяця будуть боротися за право називатися найкращою у світі. Серед головних фаворитів змагань — господарі турніру, Німеччина та Аргентина.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

Гравець каталонської "Барселони" бразилець Неймар стане головною "ударною силою" у складі своєї збірної

УСІ КОМАНДИ-УЧАСНИЦІ чемпіонату світу розбиті на 8 груп по 4 колективи. Звичайно, кожен квартет неповторний по-своєму, тому «Хрещатик» спробував виокремити, на що варто звернути увагу на груповій стадії чемпіонату світу.

Група А (Бразилія, Хорватія, Мексика, Камерун)

У групі А явним фаворитом буде збірна Бразилії, і навряд чи хтось здатний поборотися з «чарівниками м'яча» за перше місце. Збірна Хорватії бачиться найбільш вірогідним кандидатом на друге місце. У головного тренера хорватської збірної, Ніко Ковача, в обіймі є кращі півзахисники Європи — Лука Модрич («Реал») та Іван Ракітіч («Барселона»). У складі бразильців центр поля окупували «британці»: Фернандіньо, Рамірес і Оскар. Хто краще буде володіти м'ячем у центрі поля, той і задаватиме темп. У разі якщо у хорватської збірної піде гра, то бразильцям складно буде реалізувати свою перевагу у класі. Конкуренцію цим командам можуть скласти Мексика та Камерун.

Група В (Іспанія, Голландія, Чилі, Австралія)

Безсумнівно, голландці та іспанці — головні претенденти на

вихід з групи В. Не виключено, що саме в очній зустрічі команди розіграють перше місце. Головний козир тренера «помаранчевих» Луї ван Гала — це атака, де, мабуть, головною зіркою буде Ар'єн Роббен. Протистояти 30-річному Ар'єну на фланзі буде Хорді Альба. Якщо захисник «Барселони» зможе «закрити» Роббена, а точніше його ліву ногу, чинним чемпіонам світу буде значно легше. Інтриги цьому матчу додає й те, що він відбудеться в першому турі, а тому в групі В буде (а може, і не буде — у разі нічиєї) явний фаворит після першої гри. Інші дві команди — Чилі та Австралія — виглядають значно слабшими за європейців і навряд чи зможуть втрутитися у боротьбу за вихід у плей-офф.

Група С (Колумбія, Греція, Кот-д'Івуар, Японія)

Мабуть, одна з найнепередбачуваніших груп. Загалом усі команди рівні за класом, і явних фаворитів тут немає. Цікаво, що у кожній збірній головний тренер не є громадянином країни. У Колумбії на тренерському містку буде аргентинець Хосе Пекерман, у Греції — португалець Фернанду Сантуш. Японців тренує італійський фахівець Альберто Дзаккероні, а француз Сабрі Лямуші го-

тував до Мундіалю Кот-д'Івуар. Саме протистояння тренерів вирішить результат в цій групі. Букмекери віддають перевагу в боротьбі за перше місце збірній Колумбії, але й інші команди заслуговують на увагу.

Група D (Уругвай, Італія, Англія, Коста-Ріка)

Ще один квартет, де на вихід у наступний раунд буде претендувати більш ніж дві команди. Відкриття попереднього мундіалю збірна Уругваю спробує довести, що попереднє досягнення (4-те місце) не випадковість, а закономірність. На шляху до плей-офф їм будуть протистояти команди з Європи — Англія та Італія. У кожній з них свої плани на продовження боротьби. Італія, як фіналіст Євро-2012, обов'язково буде боротися за призові місця. А британці, які давно вже не відчували смак визначних перемог, прагнуть тимуть переломити для себе цю тенденцію.

Група E (Франція, Швейцарія, Еквадор, Гондурас)

Складно уявити, що Франція не зможе вийти з групи (Швейцарія, Еквадор і Гондурас) з першого місця. Також складно уявити, що Гондурас, при всій повазі, змо-

же зайняти місце, вище останнього. А тому основна дуель за друге місце пройде між Еквадором і Швейцарією.

Група F (Аргентина, Боснія і Герцеговина, Нігерія, Іран)

Аргентина на чолі з Алахандро Шабелем і здоровим Ліонелем Мессі, безсумнівно, фаворит своєї групи. «Альбісестети» повинні виходити з групи, не помічаючи на своєму шляху Боснію і Герцеговину, Нігерію і Іран. За другу сходинку будуть боротися боснійці і нігерійці. Вихід другої півки може вирішити очна зустріч, але якщо вона закінчиться внічию, то, ймовірно, друге місце визначать додаткові показники. Відібрати очки в Аргентини буде вкрай складно, а обіграти Іран вони просто зобов'язані. За регламентом групового етапу, у випадку рівності очок, переможця визначає різниця забитих і пропущених м'ячів.

Група G (Німеччина, Португалія, Гана, США)

Матч Німеччини та Португалії помітно виділяється в квартеті G. Здається, що в цьому матчі ключовим буде протистояння двох капітанів: Роналду проти Філіпа Лама, особливо якщо наставник німців Йоахим Лев буде використовувати Філіпа на правому фланзі оборони. У боротьбу цих збірних може втрутитися команда США, але шанси принести такий непередбачуваний сюрприз у американців зовсім низькі.

Група H (Росія, Бельгія, Алжир, Південна Корея)

Тут також фаворитами виглядають команди зі Старого Світу. У росіян головною зброєю можна вважати наддосвідченого тренера італійця Фабіо Капелло. Конкуренцію за вихід в плей-офф їм складе Бельгія — команда із зірком світової величини. Всього 3 футболісти з національного чемпіонату потрапили в попередню заявку Марка Вільмотса, які навряд чи потраплять до стартового складу, всі інші грають у провідних чемпіонатах Європи. Цікаво, що Росія і Бельгія виграли свої групи у відбірковому турнірі. У команди Марка Вільмотса не виникло проблем у групі А, де бельгійці набрали 26 очок з 30-ти можливих. Російська збірна також впевнено провела відбірковий турнір, де підопічні Фабіо Капелло залишили позаду збірну Португалії ■

пауерліфтинг

У Деснянському районі відбувся Відкритий чемпіонат Києва та Київської області

За підтримки голови Деснянської РДА Петра Кузика в районі відбувся Відкритий чемпіонат Києва та Київської області з пауерліфтингу. Змагання пройшли у середній школі № 282. Турнір був організований Асоціацією пауерліфтингу України, Центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» Деснянського району, відділом у справах сім'ї, молоді та спорту Деснянської райдержадміністрації.

Захід проводився з метою розвитку та популяризації пауерліфтингу та жиму штанги лежачи; підвищення спортивної майстерності, сприяння його масовому розвитку, пропаганди здорового способу життя та залучення молоді до систематичних занять фізичною культурою та спортом, формування збірних команд для участі у національних змаганнях та встановлення рекордів України.

У турнірі взяли участь понад 130 учасників з Києва, Богуслава, Фастова, Ніжина, Сум, Дніпропетровська, Броварів, Кіровограда, Білої Церкви, Переяслава-Хмельницького, Прилук, Чернігова, Бучі, Вишневого, Тербовлі.

У змаганнях з жиму лежачи у різних вагових категоріях переможцями стали: Катерина Шовкова, Андрій Поворознюк, Тарас Пасюк, Олександр Острівський, Іван Великодний, Денис Бенчук, Артур Деркач, Євген Майстер; зі станової тяги — Ольга Блощаневич, Артем Курочкін, Артем Самойленко, Віталій Пасендик, Дмитро Воробей, Володимир Гетьман, Дмитро Дерябкін, Валентин Казмиренко; з пауерліфтингу — Ольга Блощаневич, Мирослав Вернигор, Олександр Ковбаса, Сергій Янушевич, Олексій Перебатинський, Максим Кащанов, Артур Деркач, Юрій Хоменко. Переможці та призери були нагороджені кубками, сертифікатами, медалями, спортивним харчуванням та екіпіровкою.

бокс

Лілія Дурнева — переможниця континентальної першості

На чемпіонаті Європи з боксу серед жінок, що пройшов у Бухаресті (Румунія), дві українки завоювали медалі. Лілія Дурнева, яка виступала у ваговій категорії 81 кг, стала переможницею турніру, розгромивши у фіналі господарку рингу Радуні Марінілі з рахунком 3:0. У вазі 57 кг Марина Мальована виборола бронзову нагороду.

Збірна України посіла шосте місце в медальному заліку, поступившись Росії, Болгарії, Румунії, Італії та Угорщині.

Жіноча збірна України з баскетболу впевнено здолала опір національної команди Фінляндії

ПОПРИ ТЕ, що домашній матч українки проводили в Фінляндії, вони з перших секунд почувалися господарями паркету. Вже через хвилину після старту поєдинку Олесь Машенко і Олександра Курасова допомогли збірній захопити лідерство — 4:0. Вітчизняна команда здійснила вражаючий ривок — 14:6. Втім, успіхи в атаці не підкріплювалися вдалими діями в захисті — фінки зуміли зібратися, і відповідь була не менш приголомшливою — 0:7, і

за рахунку 14:13 наставник нашої команди Вадим Чечуро взяв таймаут. За останню хвилину чверті Аліна Ягупова реалізувала два дальні кидки, і тому на першу перерву суперниці пішли за рахунку 21:16.

На початку другої десятихвилинки наша збірна знову повернула вісім очок переваги — 26:18. А на екваторі цієї чверті невтомна Аліна Ягупова з-за дуги вперше в матчі зробила значний відрив — 31:20. Українки повністю захопили кон-

Переможний почин збірної України

Розпочалися кваліфікаційні ігри ЄвроБаскету

Жіноча національна збірна України зіграла перші поєдинки кваліфікаційного турніру на чемпіонат Європи 2015 року. В обох зустрічах наші дівчата здобули перемоги над збірною Фінляндії. Завдяки цьому «синьо-жовта» дружина захопила лідерство у групі D.

Олександр ПИРЛИК |«Хрещатик»

троль над ходом гри, і на завершення першої половини гри рахунок був 42:29 на користь української збірної.

Після великої перерви наші дівчата продовжили нарощувати свою перевагу і в середині третьої чверті повели +20 (55:35), а завершили передостанню десятихвилинку вже з 30-очковим відривом — 67:37. Вадим Чечуро дав пограти всім баскетболісткам майже однаковий час. Збірна України стартувала у кваліфікації більш ніж з переконливою перемогою 83:49.

Другий поєдинок збірна Фінляндії почала сильніше, і навіть у середині другої чверті після ривка фінки 7:0 рахунок був 30:22. Однак українки трохи налагодили гру і на велику перерву пішли на відстані

одного влучання з гри — 37:35. Господарки майданчику трималися в лідерах ще й більшу частину третьої десятихвилинки, однак активна гра нестримної Аліни Ягупової дала змогу нашій команді захопити лідерство перед останньою перервою — 48:55. Цікавий факт: збірна Фінляндії не могла вразити наш кошук протягом 10-ти хвилин ігрового часу, результат — 0:18. У підсумку матч завершився з результатом 75:52 на користь «синьо-жовтих». Таким чином, після двох зіграних зустрічей вітчизняна збірна з максимальним показником у графі перемог очолює відбірну групу D. Наступним суперником підолічних Вадима Чечуро стануть німкені. Цей поєдинок відбудеться 15 червня ■

спортивне життя

21 червня у Києві пройде Олімпійський день

Вже стало доброю традицією в усьому світі до дня заснування Міжнародного Олімпійського Комітету (23 червня 1894 року), який цього року святкує 120-річчя від дня створення, відзначити Олімпійський день. Історія Олімпійського дня в Україні бере свій початок з 2006 року і кожного разу має свої особливості та сюрпризи. Не стане винятком і 2014-й, коли Олімпійський день завітає до усіх регіонів нашої країни. Олімпійський день — це родинне свято спорту, де кожен знайде собі заняття до душі та зможе відчувати себе справжнім олімпійцем. Окрім традиційних легкоатлетичних пробігів, вікторин та конкурсів, майстер-класів та зустрічей з уславленими спортсменами, вперше на Олімпійському дні продемонструють показові виступи з водних видів спорту. Захід відбудеться 21 червня о 10.30 на Оболонській набережній столиці.

легка атлетика

П'ятиборець Павло Тимошенко здобув нагороду фіналу Кубка світу

З фіналу світового Кубка з сучасного п'ятиборства, який відбувся в американському місті Сарасота, Павло Тимошенко повертається зі срібною нагородою. В індивідуальних змаганнях українець показав результат у 1 450 очок. Перемогу у цій програмі здобув росіянин Олександр Лесун (1 461).

Ольга Харлан підтвердила звання найсильнішої в Європі

Українка вдало виступила на змаганнях у Франції

У Страсбурзі (Франція) українська шаблістка Ольга Харлан уп'яте за свою спортивну кар'єру завоювала звання чемпіонки Європи в індивідуальних змаганнях. У фіналі наша фехтувальниця перемогла росіянку Катерину Дяченко з рахунком 15:12.

Олександр ПИРЛИК |«Хрещатик»

ПІСЛЯ групового туру стало зрозуміло, що основними суперницями Ольги Харлан на цих змаганнях стануть росіянки. В 1/8 фіналу Ольга зустрілася з Діною Галіакбаровою (15:11), далі пройшла Яну Єгорян (15:8), а у півфіналі мала битися зі срібною призеркою Лондона-2012 Софією Великою, проте остання прогнала

італійці Росселлі Грегоріо ще в 1/16 фіналу, тому саме представницю Італії довелося перемагати Ользі у півфіналі, що вона і зробила без особливих труднощів — 15:8.

У вирішальному поєдинку нашу спортсменку знову чекала представниця Росії — Катерина Дяченко. Таким чином, фінал чемпіона-

ту Європи 2014 року в Страсбурзі майже повністю повторив фінал п'ятирічної давності у Пловдиві (Болгарія), де так само золоту нагороду розігрували Харлан і Дяченко, невелике розходження було тільки у підсумковому рахунку. Так, якщо свою першу золоту медаль чемпіонату Європи Ольга виграла у Катерини Дяченко з ра-

Українка Ольга Харлан (друга зліва) вчетверте поспіль перемагає на континентальній першості

хунком 15:10, то п'яту — з рахунком 15:12.

Феноменальним, крім усього іншого, є ще й той факт, що ось вже чотири роки поспіль — з 2011-го — Харлан утримує звання найсильнішої шаблістки Європи. Вперше титул чемпіонки Європи Ольга, як уже повідомлялося раніше, завоювала в 2009 році в болгарському місті Пловдиві. Роком пізніше — в Лейпцигу — Харлан не вдалося

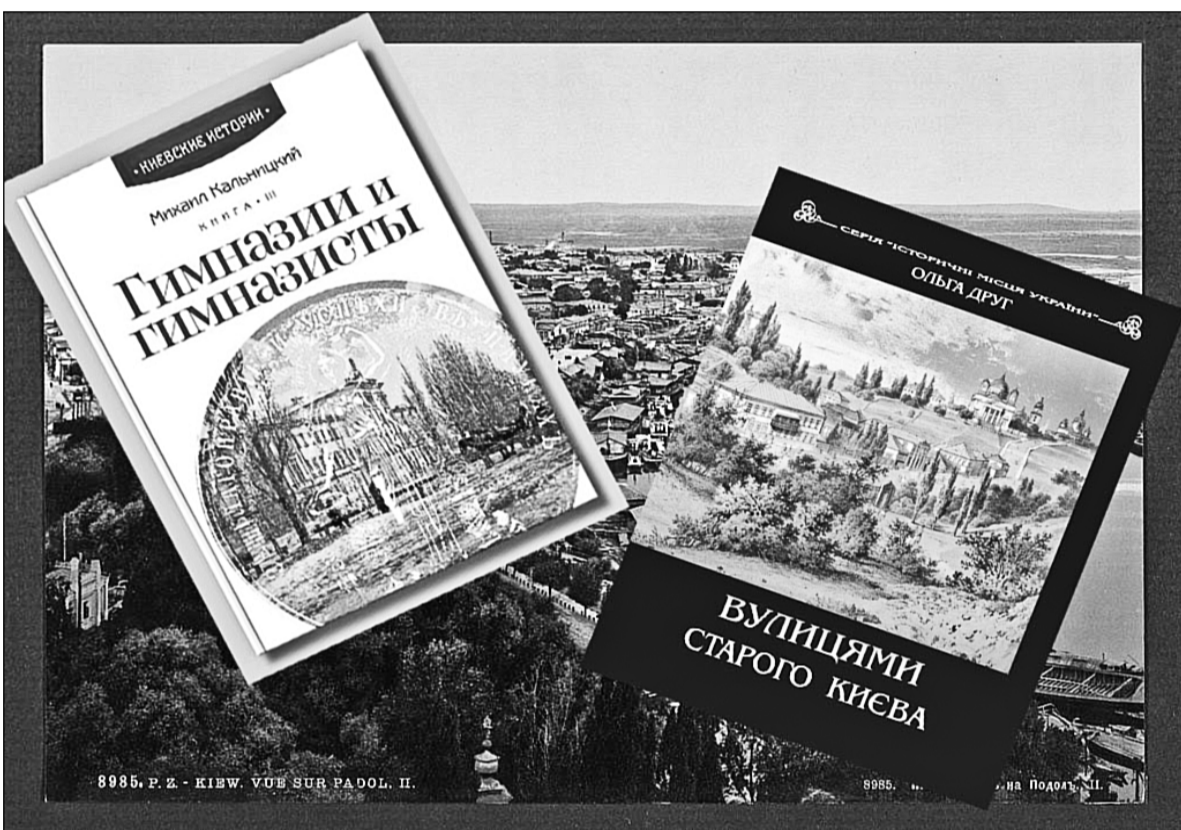
пробитися до четвірки найсильніших, однак після цієї прикритої поразки Ольга стала переможницею чемпіонатів Європи у Шеффільді-2011, Ліньяно-2012, Загребі-2013 і, нарешті, Страсбурзі-2014. Крім індивідуальних європейських нагород, в активі українки два командних золотих (2009 і 2010), а так само срібло командних європейських чемпіонатів 2011, 2012 і 2013 років ■

Київ, якого вже немає

■ Нові видання розповідають про минуле столиці

Бібліотечний фонд шанувальників міста поповнився: цьогогоріч надруковано нові книжки, присвячені сторінкам історії Києва. Побачила світ третя книга Михайла Кальницького із серії «Київські історії» під назвою «Гімназії і гімназисти», а також унікальний путівник архітектурними об'єктами столиці «Вулицями старого Києва» працівника Музею історії міста Києва Ольги Друг.

Наталка ГАЙ | спеціально для «Хрещатика»

Як кияни навчалися в минулому столітті

Три роки тому знавець київської старовини Михайло Кальницький заснував серію «Київські історії», в якій вже вийшли друком книги «Бізнес і бізнесмени» та «Зодчество і зодчі». Дослідження охоплюють період другої половини XIX-початок XX ст. Нове видання «Гімназії і гімназисти» присвячено особливостям «класичної» гімназійної програми, яка готувала до вступу до ВНЗ, праці педагогів, будівництву навчальних корпусів та іншим цікавим фактам з історії Києва. «Структура книги досить проста, — розповідає автор. — Спочатку даю загальний нарис теми, тенденції та поняття, далі презентую окремі гімназії міста і, нарешті, зупиняюся на скандальних ситуаціях, що виходили за межі тогочасних правил, — від підпільної торгівлі темами екзаменаційних творів аж до боротьби гімназичного начальства з падінням моралі серед вихованців».

У книзі детально описується історія місцевостей Києва, де зводилися будівлі гімназій, пояснюються мотиви міської влади під час вибору того чи іншого місця під будівництво. Історія київських навчальних закладів — не просто історія будівель, а й історія людей, які їх створювали та в них навчалися. Адже за партами столичних гімназій сиділи письменники Михайло Булгаков і Костянтин Паустовський (який присвятив гімназійним рокам «Повість про життя»), поети Анна Ахматова і Максим Рильський, художники Валентин

Серов і Олександра Екстер, скульптори Олександр Архипенко і Іван Кавалеридзе, танцівник Серж Лифар і багато інших визначних особистостей. Їхньому шкільному життю присвячені окремі сторінки. До видання увійшли нариси про 14 навчальних закладів — 10 чоловічих і 4 жіночі гімназії, в будівлях деяких з них і досі функціонують школи. У книзі використовуються архівні документи та матеріали, ілюстрації, які дають читачеві уявлення про тогочасну освіту й життя столиці.

Мандрівка історичним центром

За книгою Ольги Друг «Вулицями старого Києва», видрукованої у львівському видавництві «Світ», можна вивчати особливості формування архітектурного середовища сучасного міста та історію кожного будинку, що зберігся з дореволюційних часів. «Це не археологічна розвідка, а дослідження історичної забудови, яка існувала наприкінці XIX та на початку XX століть, — говорить Ольга Друг. — Не хотіла просто повторювати список будівель, тому розповідала й про людей, які мешкали в них». Під час підготовки видання дослідниця спиралася на архіви Музею історії міста Києва, де знаходяться ще не достатньо вивчені фонди фотографій і нотаток київських родин. «Я намагалася передати не лише зовнішній архітектурний образ міста, а і його значення для історії нашої держави — осередку української душі та культури. Місто завжди

вражало всіх, — підкреслює автор. — Крім того, донести до киян, наскільки важливо зберегти історичний центр, уважно ставитися до власного родинного архіву, виховати любов до рідного міста». Давні й сучасні світлини, акварелі, літографії, гравюри, живописні твори — а в книзі використано майже 1000 ілюстрацій — допомагають сформувати цілісний образ столиці України, прадавнього міста з понад тисячолітньою історією. На багатьох із них ми можемо побачити не лише будівлі, а й типи киян, які мешкали за тих часів. У виданні змальовані історії вулиць Старого міста (Поділ, Верхнє місто), Липок і Печерська, Хрещатика, а також Нової забудови — Либідської дільниці (це вулиці Сакаганського, Велика Васильківська, бул. Шевченка, Паньківщина). Придбати книжку до власної киевознавчої колекції за ціною видавництва мешканці столиці мають змогу сьогодні о 17.00 у Музеї історії міста Києва на презентації ще одного видання, «Евгеній Кузьмін. Київ, якого не знають», зі статтями та коментарями професора Василя Ульяновського. Творчість мистецтвознавця і літератора «срібного століття» Євгена Михайловича Кузьміна відома небагатьом. Запропонований у книзі «київський текст» друкується за авторським рукописом уперше. З любов'ю до міста пан Кузьмін викладає історію київських пам'яток старовини з часів князів Володимира та Ярослава і до початку XX століття ■

Фото Олексія ІВАНОВА

Японія зблизька

■ Киян знайомлять зі східною культурою

У рамках проекту «Культура народів світу» в музеї Івана Гончара проходить виставка «Таємниця японських візерунків». У ній представлено як традиційний одяг японців (кімоно, пояси обі), так і японські ляльки й папір ваші.

Наталка КОВАЛЬ | спеціально для «Хрещатика»

ІНТЕРЕС до мистецтва і культури «країни сонця, що сходить» традиційно великий. Тому виставка, організована Українсько-японським культурним центром і посольством Японії в Україні, не залишить байдужими відвідувачів.

Основне наповнення експозиції — кімоно. Тут зібрано близько 20-ти жіночих і чоловічих кімоно з усіх регіонів Японії. Вони призначені для різних подій — домашні, декоративні, для офіційних заходів тощо. «Орнаменти та колір кімоно різняться від пори року. І кожне з них, як традиційна японська поезія хокку і танка, має своє символічне значення», — говорить викладач японської мови КНУ імені Тараса Шевченка Хіроші Катаоку. Також представлені пояси обі, якими підв'язували кімоно, завдовжки понад три метри і виконані переважно вручну. В Японії еталоном дівочої краси вважалася пласка фігура без вигинів і опуклостей, тому пояс обі традиційно широкий, щоб усе прикривати. Щоб правильно зав'язувати обі, навіть японці понад два роки навчаються на курсах або запрошують для цього спеціальну людину.

«В Україні традиційно були популярними тканини зі Сходу — парча і шовк, але не японського, а китайського походження. І японці — це нація, яка має материкове походження, тому в своїй основі містить чимало елементів китайської культури, — розповідає «Хрещатику» заступник генерального директора з науково-фондової роботи музею Івана Гончара Юрій Мельничук. — Тканини і сам менталітет оздоблення, який є в японській традиції, певною мірою близький українцям — це надзвичайний

колерит, поєднання кольорів, це витонченість, орнаменти».

Є також і японські ляльки, які, на відміну від традиційних обрядових українських, становлять собою витвір мистецтва. Утім, навіть в Японії вони виступають оберегами і духами дому. Їх з особливою пошаною виставляють до певних свят. «На свято дівчаток виставляють підставку, на якій розміщують ляльок — нагорі принца з принцесою, а далі придворних дам, музик, воїнів, — говорить куратор виставки Світлана Хворостяна. — Дівчатка в ніч напередодні свята (з 2 на 3 березня) самі розкладають ляльок і одразу ввечері складають їх назад. Інакше, за повір'ям, вони або пізно вийдуть заміж, або залишаться без пари. Так японці виховують у дівчат старанність, дисциплінованість і акуратність». Іграшки ж до свята хлопчиків — це самурайські обладунки як знак молитви богам. Цікавою є й колекція декоративного паперу ваші з традиційними японськими візерунками.

Протягом виставки щоп'ятниці відбуватимуться зустрічі: 19 червня — лекція «Історія виникнення кімоно» Ольги Сільницької та 26 червня — лекція Хіроші Катаоку з КНУ імені Тараса Шевченка ■

«Таємниця японських візерунків»

Коли: до 26 червня, вт.-нд. з 10.00 до 17.30, пн. — вихідний
Де: НЦНК «Музей Івана Гончара», вул. Лаврська, 19, тел.: (044) 288-92-68
Вартість квитків: 5 грн для школярів, студентів, для пенсіонерів — 3 грн

В ИСТАВКА

Революція в музеї

■ Митці демонструють твори, навіяні Майданом

Трагічні події не лишили байдужими творчих і активних людей, які продовжують рефлексувати й художньо осмислювати ситуацію. Нову добірку робіт чотирьох авторів у виставці «Наша реальність (навіяне Майданом)» презентував Музей історії міста Києва.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

ЧЕТВЕРО різних за світосприйняттям, напрямком творчості та поглядами на навколишній світ майстрів співпереживають разом з усіма київськи та всеукраїнськи події останнього півріччя. Адже й для митців Майдан не минув безслідно: кольори та образи, навіяні революцією, ще довго лунатимуть у їхній творчості. «У нас не перший проект із цієї актуальної теми — була виставка «Вцілілі й повернені», інсталяція Антона Логова, присвячена тим, хто загинув на Майдані, — розповідає адміністратор Музею міста Києва Світлана Гловак. — Що вразило всіх нас,

тонкі мистецькі натури переживають по-своєму, передаючи те, що на душі — хтось прямим текстом, хтось завуальовано, через образи. Де, як не в нашому музеї, відобразити кожен сторінку історії міста». Позиція міської влади — зробити столичні майданчики відкритими для митців і поціновувачів їхньої творчості. «Маємо громадську ініціативу створити музей Майдану, збираємо артефакти з місць подій і твори, які народилися в цей час, — поділилася в. о. директора Департаменту культури КМДА Ростислав Карандєєв. — Митці є дзеркалом думок

і духу суспільства, вони формують нову націю і державу».

Представлені твори дуже різні: теплі живописні «ноктюрни» Світлани Бринюк, абстрактно-формальний живопис Гліба Вишеславського, символічні образи в роботах Олексія Зінченка, накладання шарів реальності та змістів у картинах Марини Шкарупи. «Персонажами» робіт стали «коктейлі Молотова», бруківка з Майдану, янголи і молитви... Є й філософське осмислення того, що відбувалося. «Через те, що маю дружину й дитину, не був постійно на Майдані, хо-

Фото Бориса ЮРПУШЕНКА

да дуже хотілося, але всіляко допомагав, — згадує Олексій Зінченко. — Полотно створені переважно з грудня минулого року. В першу чергу, мене цікавить людина та її стосунки з оточенням — важливо зрозуміти того, хто поруч, стати на його місце, адже в кожного з нас є різне світосприйняття. Перекоаний, що ми говоримо про одне й те саме, але розуміємо по-іншому, тому треба більше спілкуватися безпосередньо» ■

«Наша реальність (навіяне Майданом)»

Коли: до 2 липня, графік роботи: пн. з 10.00 до 16.00, вт.-чт. з 10.00 до 18.00, пт.-нд. з 10.00 до 20.00

Де: Музей історії міста Києва, вул. Б. Хмельницького, 7, перший поверх, тел. (044) 520-28-26
Вартість квитків: 30 грн для дорослих, 15 грн для студентів, пенсіонерів, школярів

В И С Т А В К А

Вогонь, арт-пікнік з джазом і авангард

■ «Хрещатик» підготував цікаву програму вихідних

Культурне життя столиці вирує: шанувальники мюзиклів мають змогу побачити прем'єру «Труффальдіно із Бергамо», а поціновувачі мистецтва — ознайомитися з роботами представників українського авангарду. Кіноманам підготували добірку стрічок про майстрів танцю та ретроспективу Чарлі Чапліна. Видовищним обіцяє бути щорічний Київський фестиваль вогню, а молодь та родини з дітьми зможуть розважитися на Арт-пікніку Слави Фролової, в рамках якого пройде і пре-паті Koktebel Jazz Fest.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

Підкорювачі вогню

14 червня на Співочому полі відбудеться одна з найбільш видовищних подій сезону — восьмий Київський фестиваль вогню. З 17.00 гостей розважатимуть показові виступи шкіл вогню, танцювальних і циркових колективів, а бажаючі зможуть спробувати свої сили у майстер-класі з жонглювання від французьких циркових артистів або гри на барабанах. Вогняне шоу почнеться о 21.00. Цьогоріч акцент зроблено на сольні виступи. Свої майстер-

ність і талант на сцені продемонструють артисти з США, Австралії, Італії, Франції, Фінляндії, а також театральні колективи з України та Росії. Вартість квитка — 50 грн.

Дозвілля на будь-який смак

На вихідних на території ВДНГ стартує вже другий Арт-пікнік Слави Фролової, який триватиме до жовтня. Відвідувачів чекає насичена розважальна програма. Для дітей підготували майстер-класи, конкурси та

ігри, а також фестиваль дитячої анімації «Кекс» і фестиваль повітряних зміїв. У дні відкриття пройдуть концерти. На головній сцені представлять шоу «Битва наук», виступатимуть Оля Діброва (Gorchitza), Гапочка, Kadnay, Epolets, Люмєр, My Imaginary Friends, Банг-Ла-Деш'Оркестр. На секретній сцені (Secret Space) гратимуть молоді виконавці і ді-джеї. У галереї павільйону № 8 облаштується хендмейд ярмарок Tut Use Market, а павільйон № 4 стартує з виставкою «Кілограм-Сила-Метр». Новий Closed Cluster № 10 покаже добірку безцензурних робіт «Aggressio. Прикордонна територія», проведе ніч короткометражок і театральні перфоманси в супроводі гурту «Хамерман знищує віруси». Підкріпитися можна буде на Фестивалі вуличної їжі, а для любителів активного відпочинку працюватимуть спортивні зони зі стрітболем, скелелазінням та ін.

15 червня в рамках Арт-пікніку відбудеться Koktebel Jazz Fest. У денній програмі заплановані майстер-класи і вистава під відкритим небом, а ввечері виступатимуть українські команди We Are!!!, Magnifica і «СОЛОМІНА», а також хедлайнери — британці Belleruche. Вхід на Арт-пікнік вільний.

Подорож на венеційський карнавал

13 і 14 червня Національна опера-та запрошує на прем'єру мюзиклу «Труффальдіно із Бергамо» за мотивами п'єси італійського драматурга Карла Гольдони «Слуга двох панів», написаної 1749 року у жанрі комедії дель арте. Захоплююча історія про винахідливого юнака, який влаштував особисте щастя своїх господарів-панів та своє власне, за два з половиною століття обійшла підмостки найвідоміших театрів світу. Розлуки та небезпечні подорожі, сварки і дуелі, пристрасні клятви та інтриги, що відбуваються у розпал святкових гулянь у Венеції, — через все це доведеться пройти героям вистави у пошуках власного щастя. Вартість квитків — 40-250 грн.

На великому екрані — танці і Чарлі Чаплін

13-15 червня у «Кінопанорамі» триватиме Dance Film Festival — фестиваль танцювального кіно з підбіркою кращих відеоробіт вуличних танців, короткометражними документальними стрічками про людей, котрі досягли своєї мрії і дійшли до вершини у танцювальній сфері, майстерними режисерськими роботами з танцюристами, від яких неможливо відірвати погляд. Програма фестивалю буде розділена на 3 категорії: UNDERGROUND (про вуличні стилі), DOCUMENTARY (про визначних особистостей), EMOTIONAL (роботи, що показують внутрішній світ танцюриста, його відчуття і переживання). Вартість квитків — 40 грн.

12-18 червня у залі «Сінематека» кінотеатру «Київ» пройде ретроспек-

тива фільмів Чарлі Чапліна, присвячена 125-річчю з дня народження метра німого кіно. У програму увійшли 5 повнометражних стрічок про пригоди знаменитого персонажа Чапліна — бродяжки Чарлі, який у 2014 році святкує 100-річний ювілей. Це «Великий диктатор», «Золота лихоманка», «Нові часи», «Цирк» і «Вогні великого міста». Крім того, покажуть шість короткометражних робіт, створених майстром кінематографа на початку його кар'єри. Вартість квитків — 30-40 грн.

Українське мистецтво початку ХХ століття

У «Мистецькому Арсеналі» відкрився проект «Сцена українського авангарду» (живопис, графіка, сценографія). Виставка звертається до епохи суспільно-політичних зламів початку ХХ століття, що спричинили революційні зміни в культурі та мистецтві. Україна, з її яскравою естетикою кольору та динамічним ритмом народної творчості, інспірована європейськими пошуками форми та змісту, стала коліскою авангардного мистецтва. В експозиції український авангард, презентований ста унікальними творами 20-ти найвидатніших тогочасних митців, які були ключовими посталями міжнародної арт-сцени. На думку організаторів, ідеї авангарду сьогодні є гостро актуальними, адже він зародився та розвинувся у період глобальних суспільно-політичних зрушень, став тривожним провісником таких змін. Виставка триває до 29 червня. Вартість квитка — 50 грн, для студентів, пенсіонерів, школярів — 20 грн ■

ДОЗВІЛЛЯ

Прогноз погоди на 12 червня

Ранок Температура: +19° Атм. тиск: 746 мм. рт. ст. Вітер: 5 м/с Вологість повітря: 67%

День Температура: +22° Атм. тиск: 745 мм. рт. ст. Вітер: 5 м/с Вологість повітря: 45%

Вечір Температура: +18° Атм. тиск: 745 мм. рт. ст. Вітер: 3 м/с Вологість повітря: 59%

Кримська «липа» буйно квітне у Росії

Бізнес з надання «липових» документів про перебування на курортах Криму стає найприбутковим цього літа в Росії. Річ у тому, що від силовиків і багатьох бюджетників почали вимагати не тільки звіти про відпочинок у Криму, а реальні путівки, повідомив журналіст Валерій Федотов.

Уся ця катавасія зчинилася через те, що у Росії з 21 квітня усім співробітникам поліції, МВС, працівникам фіскальних органів та Міноборони заборонено або наполегливо не рекомендовано поїздки у деякі країни, зокрема Турцію та Єгипет (куди традиційно вже не один рік їздять силовики). Як альтернативу всім запропоновано для відпочинку Крим. Цікаво, що попри всі браваурні заяви російських ЗМІ про те, що півострів переповнений відпочивальниками, на місцевих пляжах порожньо, звісно, окрім беркутівців, котрі й приймають сонячні ванни.

От тільки як будуть Росія і Крим ділити доходи за відпочинок, доки загадка, адже «липа» вона й у Африці «липа»... Мабуть, надія на те, що підрахунками займуться все ті ж «відпочивальники»-силовики

«ВІДКРИВШИ» пошту, виявив у ній рекламну розсилку: «Надамо набір документів (копії квитків, курортні карти, позначки про проживання й ін.), що підтверджують перебування на відпочинку в Криму», — повідомляє Федотов.

Журналіст вважає, що це буде досить популярною послугою, оскільки 5 мільйонів лише силовиків плюс чиновники, судді, депутати, бюджетники та інші категорії населення змушені демонструвати свою лояльність. І від кожного з них на роботі вимагатимуть

відзвітувати, як він провів відпустку, розповідає sensor.net.

Федотов вважає, що російська влада переходить усі межі в створенні нових правил, і люди змушені шукати обхідні шляхи.

«Влада постійно вигадує все нові і нові правила, повністю дотримуватися яких неможливо: якщо людина звикла відпочивати в Іспанії (у Туреччині, Єгипті, Таїланді, у себе на дачі), вона не попреться до Криму тільки через те, що зараз над ним майорять інші прапори...».

Advertisement for Kyiv 98 FM radio featuring a colorful illustration of a woman in traditional dress and a man with a beard, surrounded by icons of culture and nature. Text: Там, де серцю добре! Київ, 98 FM

сканворд

Crossword grid with letters X, P, E, Щ, A, T, И, K and various clues in Ukrainian. Clues include: траншея, установленный порядок поведения, великий безлісий простір, плівкотворний розчин смол для блиску, бір, звернення Центр. Ради 1917-18 рр. до народу України, егип. бог, міжнародний радіосигнал, чотирикутник, корейська рюсалька, строфа з дев'яти рядків (літ.), неволя, ярмо (рос.), укр. поет, лісник, олійна рослина, фільм Сергія Соловйова, давня столиця Адреній спорт. приладдя (бокс.), багаж, тягар егип. бог музики, жанр япон. театру модель літаків, «Тронка», «Собор», автор укр. козацтво, виступ бокової стіни огорожа з лози, гора Аполлона та муз висловлювання Муаммеда, укр. співачка, «Дикі танці», поселення на Півн. Кавказі, один з трьох родів літератури

Відповіді на сканворд на 16-й стор.

Щоденного випуску (вт, ср, чт, пт) 61308 ЧЕТВЕРГОВОГО ВИПУСКУ (з ПРОГРАМОЮ ТБ) 22094

Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

Засновник — Київська міська Рада В. о. головного редактора Максим ФІЛІПОВ Газета заснована 7 вересня 1990 року. Перерестрована в Міністерстві інформації України 10 січня 1999 року. Свідоцтво серії КВ №3620

01001, м. Київ-1, вул. Володимирська, 51-б Телефон для довідок 502-34-37, факс: 235-01-93 Телефони рекламного відділу: 234-21-84, 531-91-05, факс: 235-61-48 Телефон відділу розповсюдження та реалізації: 234-27-35 Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

Склали Олена БАРКІНА

гороскоп

12 червня

ОВНИ, розширюйте кругозір, освоюйте філософські простори, переймайте корисний практичний досвід. Уміння жити з усіма в мирі та злагоді є золотим козирем на ниві співпраці та сердечному фронті.

ТЕЛЬЦІ, зосередьтеся на успіхах, а невдачі сприймайте філософськи. Інакше дрібні промахи провокуватимуть на дратівливість, запальність. Натискайте на бізнесові педалі, якщо ви зацікавлені у розквіті власної справи, саме час дати їй динамічний імпульс.

БЛИЗНЯТА, ви сильна епатжна особистість, однак тиснути ні на кого не слід, благородно йдіть на компроміс інтересів в партнерстві та полюбовно вирішуйте актуальні проблеми. Якщо всі будуть задоволені (це тест), значить, ви не зійшли з правильного доленосного курсу.

РАКИ, яскрава харизма плюс енергійність, запевняє при виконанні повсякденних службових зобов'язань виділить вас із сірої колективної маси, змусить начальство, колег звернути на вас увагу, що й сприятиме успішному кар'єрному росту.

ЛЕВИ проявлять себе блискучим актором і майстром імпровізації, зірвавши оплески симпатії та любові публіки. Будьте на виду, грайте, веселіться, розважайтеся, одночасно любіть роботу.

ДІВИ, вам ліпше дорогу не переходити, це викличе шалений гнів, і той сміливець, який посміє замахнутися на принципи, що є для вас святими, отримає на свою бідолашну голову зливу агресії.

Астролог Любов ШЕХМАТОВА

ТЕРЕЗИ, ініціативний скіпетр у ваших руках, тільки не вдавайтеся до диктаторства, дипломатично лавіруйте, аби довести всім, що Боже місію миротворця виконувате на відмінно. Ви чудово впишетесь в ауру колективу завдяки унікальній майстерності спілкування.

СКОРПІОНИ, день задає старт матеріальному збагаченню, кар'єрному та творчому процвітанню, зміцненню партнерських мостів. Згармонізуйте потреби й можливості, проведіть чітку межу між «дай» і «на».

СТРІЛЬЦІ, живіть з усіма в мирі та злагоді, веселіться та рекламуюте себе в колі близьких по духу людей, друзів, крутіть службові романи, розкошуйте партнерів-товстосумів — це посприє матеріальному збагаченню.

КОЗЕРОГИ, заховайтеся подалі від громадської метушні, відвідайте храм, помоліться для очищення душі від гріховних шлаків, почитайте Святе Письмо. І не намагайтеся скопіювати алгоритм чужої поведінки, бо зазнаєте фіаско.

ВОДОЛІІ, любов і дружба переплелися в один клубок, товариське спілкування вас дуже вабитиме, даруючи насолоду. Проте симпатичні люди, в яких ви знайшли ідейних однопумців, зовсім не обов'язково стануть надійним оплотом у конкретній справі.

РИБИ, довкола витає дух ворожнечі, і, на жаль, найсуворішими непримиреними суперниками виступають ваші партнери по шлюбу, роботі. Шмагають батогами уїдливого критики, безпардонно б'ючи по найбільш хворобливих місцях. Тож нічого не розпочинайте.

цей день в історії

1668 — у місті Лунд (Швеція) засновано 5-й королівський університет. Сьогодні Лундський університет — другий найстаріший університет в межах сучасної Швеції. 1920 — Севським мирним договором визначено спеціальний державно-правовий статус Галичини. 1934 — відбувся I з'їзд письменників України, був схвалений статут цієї громадської творчої організації. 1964 — Рада Міністрів України заснувала премії імені видатних учених України: М. Крилова — з математики, Є. Патона — з техніки, Л. Писаржевського — з хімії, В. Юр'єва — з біології. 1980 — арешт члена-засновника Української Гельсінської Групи Оксани Мешко. 1989 — Київ-Париж. На 38-й Міжнародний авіакосмічний салон здійснено переліт унікальної транспортної системи — найбільшого в світі літака АН-225 "Мрія", на фюзеляжі якого містився орбітальний корабель "Буран", що побував у космосі. 1990 — у СРСР прийнято Закон "Про друковані та інші засоби масової інформації", яким була скасована цензура в країні.